M. TURHAN TAN'IN
Müessesemiz tarafından çıkarılan en son eserleri
Hurrem Sultan 150 Kr.
Kadın Avcısı 100 »
Tarihî Musahabeler 75 »
CUMHURİYET MATBAASI

Cumhuriyet

17 nci yıl sayı: 5959

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve Matbaa kısmı: 24299 - 24290

Perşembe 13 Mart 1941

ŞAKA
Türkiyenin en çok okunan ve sevilen mizah mecmuası
Bugün çıkan sayısı bir şaheserdir
Her halde okuyunuz

Balkanlarda

Balkanlılar içinde dost, komşu ve müttefik Yunanistan, bir hürriyet ve istiklâl meşalesi gibi, millî ve beynelmilel vazifesini en büyük hayranlıklarla karşılanacak en ulvî fedakârlıklarla ifa ediyor. Yunanistan bütün dünyaya örnek tutulacak bir yolun ebediyet için öğülmeğe hak kazanan kahraman yolcusudur.

Ankara: 12 mart

Balkanlılar arasında yarımadanın bütünlüğünü elbirliğile müdafaa edecek bir kütle edilmesi için Türkiyenin sarfettiği pek fazla oldu. Bir gün bu mesai tarihi yazıldığında Balkan Antantı -Bulgaristan ve Arnavudluk haric kısmın- bütün yarımada için ne tesis yüksek, ne ideal emelleri istihdaf ederek ileri götürülmüş olduğu hayretle, hele ve teessürle görülecektir. Tesisin sebebi mahallî ve beynelmilel olan dar güzel gayelere müteveccih çalışmaların müspet ve muvaffak bir netice varamamış olmasında toplanır. Hayatın ne yazık ki Balkanlılar kendi emniyet ve selâmetlerinin şerefli teminat mesnedi olan bu aile kütlesini kuramadılar, ve yarımada için korkulan ne akıbete uğradılar: Büyük devletlerin elinde oyuncak olmak akıbeti. Bu akıbetin derece derece müteaddid tehlikelerini sayıp dökmiyerek başlıca bir nokta bizzat Balkanlılara aid olduğu kayıdla iktifa etmek bugün için en kısa ve en kestirme hükmü vermek olur.

Balkan Antantının, Bulgaristan ve Arnavudluk dahil, bütün Balkanlıları bir araya toplaması maddî ve filî olarak şu neticeyi doğuracaktı: Hür ve müstakil Balkanlıların kendi müşterek malları olan yarımada üzerinde mütesanid tahakkümlerini teminle burada büyük devletlerin öteden beri hep felâketler getiren müdahalelerine kat'î hatime çekmek. Düşünülsün bir kere ki bu sayede Balkanlılar 60-70 milyonluk nüfusları ve bunun ile kendi varlıklarından mütevellid büyük bir devlet heyetini temsil etmiş olacaklardı. Bizzat bazı Balkanlıların ihtirasa müstenid kısa görüşlü ve hesabsız hareketleri bu güzel gayeyi bozdu. Büyük ihtiraslı büyük devletlerin kendi menfaatlerini gözleri önünde tutan dar düşünceli bir kısım Balkanlıların bu küçük ihtiraslarını istismar ederek yarımadanın başını belâya sokmak yolunda bulunuyorlar.

Farzedelim ve adeta doğmadan ölmeği kabul eden Arnavudluktan başlıyalım: Bu küçük memleketin idaresini ellerine alanlar İtalyaya ilticada kendi varlığının selâmetini ve gûya memleketinin de emniyetini bulmuş olmak hülyasına düşmüşlerdi, ve İtalya ile müsavi hukuklu bir muahede akdetmekle dahiyane siyasetleri için bir zafer kazanmış sanmışlardı. Arnavudluğun kurulmasını bilhassa o muahedenin temin ettiğini olduğunu Balkanlarda ve dünyada görmiyen hiçbir memleket ve millet yoktu.

Arnavudluk kendi selâmetini yalnız Balkanlılar camiasına katılmakta bulacaktı. Bütün müşkülâta rağmen onun vatanperver gayretleri hep bu istikamette inkişaf etmek lâzım gelirdi. Günü gelince İtalya Arnavudluğu sadece işgal edip yutuverdi. O zaman Arnavudluktan Balkanlarda şafak attı amma neye yaradı ki evvelden bilindiği halde devetin mahud diplomasisine uygun şekilde sanki olmıyacakmış gibi telâkki olunan hâdisenin acı tahakkuku karşısında yapılacak vazife hem çok kolaylaşmış, hem daha çok çetin olmuştu. Zira yarımadası cephesinin Arnavudluktan açılan bu gediğine karşı diğer Balkanlılar arasında ağızbirliğile veto diyebilecek kütle bile vücude gelmiş değildi.

Halbuki Balkan Antantına bazı büyük devletlerin neden dolayı candan düşman etmekte olduklarının filî delilile karşılaştırarak vaktile antantın teşekkül ettirilmemiş ihtimaline karşı o büyük devletler arasında niçin diş gıcırdatıldığını bugün bütün sebeb ve neticelerile tekrar tekrar görebiliriz. Antanta muhalefet etmekte Bulgaristan, antant muhalefetini büyük devletlerle daha o zamandan itibaren için çalışmakta, bütün kombinezonlara kabul kucağı açmış idi.

Bununla beraber Bulgaristanda Balkanlılar camiasının Balkanlılar için en büyük selâmet mesnedi olduğunu ve bunu takdir eden kimseler yok değildi. Bulgar millî emelleri denilen meseleler Balkanlılar arasında hallile, Bulgar siyasetçilerini takviye etmek Bulgaristanı antanta almak imkânı da vardı. Antantın en son toplantısı Belgrad konseyinde Dobruca meselesi ve muslihane şekilde halli kararlaştırılmış ve Rumanyanın buna muvafakati ihsal olundu. Orada bu hal ve suretini kabul etmiş olan Rumen lideri bunları elbette hükumetlerinin ve partilerinin kendilerine vermiş olduğu salâhiyete istinad ediyorlardı. Bu da dağıldıktan sonra Rumen Kralı Belgrad kararını yürütmediği haydar görünüyordu. Bunun neticesi olarak Bulgaristanda Köseivanof iktidarı terketmek ıstırarında kaldı. İşte gene bir Balkanlı devlet hodbinane bir hareketle camianın tekemmülüne engel olmuş oluyor ve kendi bindiği dalı kesiyordu.

Balkanlılara aid kusurlar üzerinde durmıyacağız. Hulâsası şudur ki Balkanlı bir tarafa çekmek suretile Balkanlılar blokunun teşekkülüne herkes önce kendileri engel olmuşlar.

YUNUS NADİ

(Arkası sahife 5 sütun 1 de)

Fethi Okyar dün istifa etti

Vekilin çekilmesine sebeb, hastalığının çok artmış olmasıdır

Adliye Vekâletine Mardin meb'usu Hasan Menemencioğlu tayin edildi

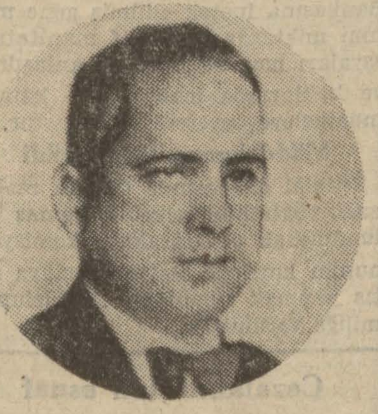

Yeni Adliye Vekili Hasan Menemencioğlu

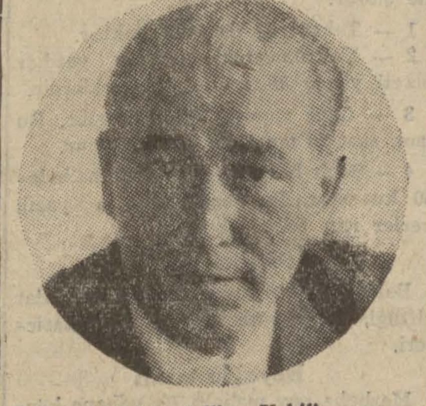

Sabık Adliye Vekili Fethi Okyar

Ankara 12 (a.a.) — Adliye Vekili Bolu meb'usu Fethi Okyar rahatsızlığına binaen Vekâlet vazifesinden istifa etmiş ve istifasının kabulü ile yerine Mardin meb'usu Hasan Menemencioğlunun tayini yüksek tasdika iktiran etmiştir.

Bu istifa münasebetile Fethi Okyarın Başvekil doktor Refik Saydama gönderdiği mektubla Başvekilimiz tarafından verilen cevab aşağıdadır:

«Sayın Başvekilim,

Damarlarımda kan tazyiki dün 25 derece idi. Bu halle benim için

(Arkası sahife 5 sütun 1 de)

Perapalastaki infilâk

Hükûmet hâdiseye dair bir tebliğ neşretti

Patlıyan bombanın, Sofyada İngiliz heyetinin valizleri arasına karıştırılan çantalara konulduğu anlaşıldı

İstanbulda hiç kimse zan altına alınmadı

Dün hâdise mahallinde tetkikler yapan Örfî İdare Komutanımız Korgeneral Ali Rıza Artunkal Perapalastan çıkarken

Ankara 12 (a.a.) — Dün gece, saat 21,35 te İstanbulda Perapalas otelinde vaki olan infilâk hakkında yapılan tahkikat neticesinde meydana çıkan hakikat şudur:

İngilterenin Sofya elçisile maiyetini hâmil hususî trenin hareketinden evvel Sofya istasyonunda sefaret erkânının eşyası arasına karıştırılan iki çantadan birisi elçinin misafir kaldığı Perapalas oteline götürülmüştür. Heyetin otele muvasalatından biraz zaman sonra da infilâk etmiştir.

İkinci çanta, gene sefaret memurlarından birinin eşyasile beraber civar otellerden birine gitmiştir. İnfilâkı müteakıb sefaret memuru çanta içinde bulunup radyo bataryası zannedilen cisimden şüphelenerek sefaret vasıtasile polisi haberdar etmesi üzerine, yapılan tetkikat neticesinde bunun da infilâk edici bir cisim olduğu mütehassıslarına yaptırılan muayeneden anlaşılmış ve cisim zararsız bir hale konmuştur.

(Arkası sahife 5 sütun 2 de)

10 gazete

Örfî İdare Komutanlığınca kapatıldı

Ankara 12 (a.a.)—11mart1941 akşamı İstanbulda Perapalas otelinde vuku bulan infilâk hâdisesi hakkında zabıta tahkikatını işkâl eder mahiyette neşriyatta bulunduklarından dolayı İstanbulda münteşir Yeni Sabah, Vatan, Hakikat ve Halk gazeteleri üçer gün, Vakit, Tan, Son Posta, Tasviri Efkâr, Akşam ve Demokrat Politika gazeteleri de ikişer gün müddetle örfî idare komutanlığınca kapatılmışlardır.

Vazife kurbanı polişlerimiz

Cenazeleri bugün merasimle kaldırılacak

Vazife kurbanı polis memurlarımız merhum Reşad Mutlugün ve Mahmud Ardıç

Perapalas hâdisesinde ölen, vazife kurbanı zabıta memurlarımızın cenazeleri bu gün merasimle kaldırılacaktır. Cenazeler saat 13,15 te Beyoğlu Zükûr hastanesinden kaldırılarak Beyazıd camiine getirilecek ve 13,30 da Beyazıd camiinde namazı müteakıb Edirnekapıya götürülerek merasimle Şehidliğe defnedilecektir.

Vazife kurbanı memurlarımızın ikisi de evlidir ve birer çocukları vardır.

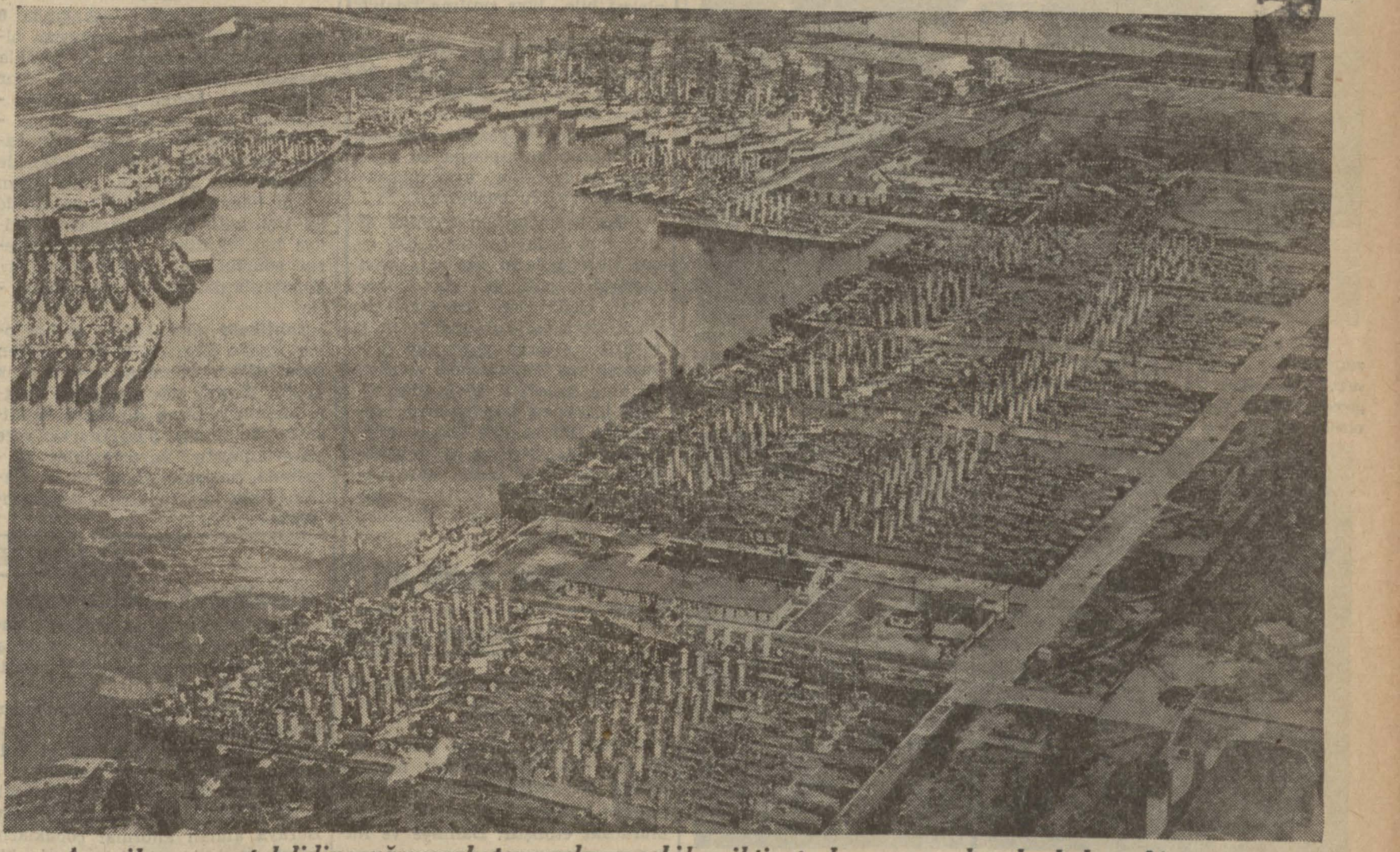

Amerikanın yaş tahdidine uğrıyarak tersanelere çekilen ihtiyat donanmasından kuşbakışı bir görünüş

Çok nazik kararlar arifesinde bulunduğu anlaşılan Yugoslavya Kral Naibi Prens Pol

Yugoslavya fedakârlığa razı değil

Belgratta Alman tazyikı arttı

Kraliyet Meclisinin toplanacağı haberi teeyyüd etmedi

Nevyork 12 (a.a.) — Associated Press'in Belgrad muhabiri yazıyor:

Kral Naibi Prens Pol bugün Kraliyet meclisini içtimaa davet edecektir. Salâhiyetli mahfillerde beyan olunduğuna göre Kraliyet meclisi Yugoslavyanın mihvere iltihak edip etmiyeceğine karar verecektir. Toplantıda bütün siyasî ve askerî şefler de hazır bulunacaktır.

En iyi malûmat alan mahfillere göre Kraliyet meclisi, Yugoslavyanın mihvere iltihak etmekten başka bir şey yapamıyacağı neticesine varacaktır.

... Ve tekzibi

Belgrad 12 (a.a.) — «Röyter». Vaziyeti tetkik etmek üzere Kraliyet meclisinin

(Arkası sahife 5 sütun 4 te)

Darlana cevab

Fransa isterse İngiltere yardım edebilir

«Büyük Britanya, yalnız Fransadaki 40 milyon kişiyi değil, onların da dahil bulunduğu bütün Avrupayı kurtarmak için çalışıyor»

Londra 12 (a.a.) — Darlan'ın Fransız ticaret gemilerine Fransız harb gemilerinin terfik edileceği şeklindeki tehdidi münasebetile beyanatta bulunan İktısadi Harb Nazırı ezcümle demiştir ki:

«— Almanlar Fransaya 2.000.000 kental buğday vermiş olabilirler. Bu tedbir, onların pek o kadar âlicenablıklarına delâlet etmez. Çünkü son 10 ay zarfında da Fransada yağma etmiş oldukları buğdayların bir kısmını iade etmiş oluyorlar. Amiral Darlan, bu hususta Büyük Britanya ile bir anlaşma yapılabileceğini ümid etmekte olduğunu söylüyor. Biz, memleketimizde daima Fransanın bizim abluka siyasetimizi anlıyacağını

(Arkası sahife 5 sütun 5 te)

10 franga 1 esir!

İtalya Yunan esirleri için bahşiş veriyor

Arnavudlukta İtalyanlar şimdiye kadar 130 bin kişi zayiat vermişler

Atina 12 (a.a.) — Reuter:

Merkezî Arnavudluk cephesinde beş gün süren Yunan taarruzundan sonra Yunanlılar 3000 esir almışlardır. Bu yekûn son zamanlarda salâhiyettar bir membadan verilen ve şimdiye kadar Yunanlıların aldığı esirlerin 20 bin

(Arkası sahife 5 sütun 7 de

İngilterenin minnettarlığı

Çörçil, hür yaşamak istiyen milletler namına Amerikaya teşekkür ediyor

Londra 12 (a.a.)— Başvekil Winston Churchill, bugün Avam Kamarasında, Amerika Birleşik devletlerine, kiralama ve ödünc verme kanununu tasvib ve kabul etmesinden dolayı İngiliz milletinin minnettarlığını bildirmiştir.

(Arkası sahife 5 sütun 5 te

Fasta Almanlara üs verildiği tekzib ediliyor

Vişi 12 (a.a.) — Ofi - eski Havas - ajansı bildiriyor:

Brazaville radyosu, Fransız hükûmetinin Fasta bazı deniz ve hava üslerini Almanyanın emrine amade bulundurduğunu bildirmiştir. Bu haberin tamamile uydurma olduğu Vişide beyan edilmektedir. Bu münasebetle General Weygand'ın, Afrika imparatorluğunun mütecaviz kim olursa olsun yalnız Fransız kuvvetlerile müdafaa edileceğini teyid etmiş olduğu hatırlatılmaktadır.

M. Roosevelt

Amerikan yardımı

İngiltereye yıldırım sür'atile gönderiliyor

Nakliyat ticaret gemilerile yapılmıyacak

İlk sevkiyata 1000 tayyare ile bir filo dahildir, 1150 geminin devri muhtemel, Roosevelt yedi milyarlık daha tahsisat ayırıyor

Vaşington 12 (a.a.) — Reisicumhur Ruzvelt, dün demokrasilere yardım lâyihasını imza ettikten sonra gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

«— Ordu ve donanmanın mes'ul şahsiyetleri Birleşik Amerika ordu ve donanmasına aid olup deniz aşırı gönderilecek olan harb malzemesinin bir listesini tanzim ve tasvib etmişlerdir. Bunun bir kısmı İngiltereye, diğer bir kısmı da Yunanistana mahsustur. Bu listenin muhteviyatı hakkında askerî sebeblerle size ifşaatta bulunmamaklığım pek tabiidir. Bu işte ticarî hiç bir mülâhaza bahis mevzuu olmıyacaktır.

Bu silâhların sevkiyatı en kısa bir zaman zarfında yapılacaktır.

İlk sevkiyata yalnız ordu ve donanmaya aid malzeme dahil ola -

(Arkası sahife 5 sütun 6 da)

Ortaşarkta yeni harb sahası

İngiltereden Avustralya ve Kanadalı kıtaat nakledildi

Londra 12 (a.a.) — İngiltereden başka bir harb sahnesine gitmek üzere ayrılan Avustralyalı ve Yeni Zelandalı kıtaların, yolda bir hâdiseye uğramadan birkaç gün evvel Ortaşarka vardıkları Londradan bildirilmiştir.

Habeşistanda yıldırım harbi

Somaliden giren kıt'alar şimalde Dogapur'u aldılar

Trablus limanile Oniki ada üsleri ağır surette bombalandı

Kahire 12 (a.a.) — Ortaşark İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının bugünkü tebliği:

Libyada ve Eritrede vaziyet değişmemiştir.

Habeşistanda, imparatorluk kuvvetlerile Habeş vatanperverlerinin harekâtı bütün bölgelerde muvaffakiyetle inkişaf etmektedir.

İtalyan Somalisinde kıt'alarımız ileri hareketlerine devam ederek, 10 martta, Dagapur'u zaptetmişlerdir. Dagapur, Mogadiscio'nun 960 kilometre şimalindedir.

Cuba nehrini geçtiğimizdenberi düşmanın uğradığı zayiat şimdi 31 binden fazlaya baliğ olmaktadır.

Diğer bölgelerde, kıt'alarımız Habeşistan hududlarına doğru ricat etmekte olan düşmanı takibe devam etmektedir.

Dambaşa da zaptedildi

Hartum 12 (a.a.) — B. B. C.:

Dambaşayı Habeş ve Sudan kuvvetleri işgal etmişlerdir. 6 bin İtalyan Deb-

(Arkası sahife 5 sütun 1 de)

Birkaç söz

Havadis ihtikârı

Kunduracılar, terziler, manavlar ve bakkallar ihtikâr yapar da, biz gazeteciler yapmaz mıyız? Bu suale evet diye cevab vermek kabildir, şu şartla: Kunduracı, terzi ve saire esnafının ihtikârı maddede, biz gazeteciler esnafınınki ise manada. Onlar halka elle tutulur, gözle görülür mal satarlar, biz elle tutulmaz, gözle görülmez havadis satarız.

Bir malı değerinden üstün fiatla sunmak, halkı zarara sokmak demektir. Tıpkı bunun gibi, bir havadisi lüzumundan fazla kıymetlendirerek piyasaya sürmek de efkârı umumiyeyi rahatsız etmek sayılır. Her iki hâdiseyi ihtikâr tabiri altında birleştirmekte hata yoktur.

Tabiî zamanlarda, ihtikâra mâni olan en kuvvetli unsur iktısad kaideleridir. Bütün kunduracılar, muayyen tip bir pabucu meselâ on liraya satarken, biri çıkar da aynı malı yirmi liraya geçirmek isterse, kimse ona gitmez ve böylelikle ihtikârın önüne geçilmiş olur. Gene tabiî zamanlarda, bir gazete, önüne gelen havadisi şişirir ve pireyi deve yapmaya kalkarsa halkın rağbetini kaybeder, dolayısile maddî menfaatleri bakımından zarara girer. Böylece, tabiî günlerde matbuatın tepesinde ayrıca bir baskı bulundurmaya lüzum görülmez.

Fakat fevkalâde zamanlarda her iki ihtikârla da mücadele lâzımdır. Memlekette kösele, kumaş ve yiyecek stoklarının azalması ihtimali baş gösterirse, bazı açıkgözlerin, vaktile ucuzca biriktirdikleri malları, değerinden kat kat üstün fiatla satmalarına mâni olmak lâzımdır.

Gene fevkalâde zamanlarda, havadislerin de kıymetini iyi ölçmek ve puntolarını tartarak hesablamak şarttır. Aksi takdirde havadis ihtikârı yapmış oluruz. Ve o zaman biz gazetecilerin muhtekir Mişondan ne farkımız kalır?

N.

"Yardımseverler„ cemiyeti ve ilk faaliyetleri

Millî Şefimizin refikaları sayın Bayan İnönü başta olmak üzere, Ankaramızın birçok münevver ve güzide bayanları, Türk kadınlığının daima iftiharla anarak örnek alacağı bir işe girişmiş bulunuyorlar: Ev işlerinden ve muhtelif meşgalelerinden en kıymetli saatleri büyük bir zevk ve heyecanla, yardıma muhtac olanların hizmetine ayırmışlardır.

Bu feragat ve bu itinalı çalışma, «Yardımseverler» cemiyetinin en büyük mesnedi, kuvvet ve muvaffakiyet kaynağıdır. Müessisleri ve fahrî reisleri sayın Bayan İnönünün başkanlığı altında, cemiyetin faal azası sık sık toplanmakta, ve her toplantı, yardım sahasını biraz daha genişleten isabetli kararlar alınmasına vesile olmaktadır.

Yardımseverler cemiyeti, kahraman erlerimize kışlık hediyeler hazırlanmak üzere atelyeler de açmıştır. Bu atelyelere devam eden miniminiler de vardır.

Bu miniminiler, annelerinin, ablalarının, teyzelerinin işlerini kolaylaştırmaktadırlar. Pamuklular hazırlanırken, küçük ellerile pamukları daha çabuk didikleyip dolduruyorlar.

Cemiyet bir yandan da, hakikî muhtaclara nakdî yardımda bulunmakta ve Türk kadınlarının her müracaati, bu asil şefkat yuvasında en büyük alâka ile karşılanmaktadır.

İşte, müşkül vaziyetini, bu şefkatli ablalarına anlatmak için, başvuran bir genc kızın getirdiği kâğıdlar tetkik ediliyor.

***

Birkaç fotograf ve birkaç satırla, çalışmalarından muhtelif intıbaları tesbite çalıştığımız Yardımseverler cemiyeti, kurulalı pek kısa zaman olduğu halde, şimdiden geniş bir muhite yardımlarda bulunmaktadır. Bu teşekkülü yurdun her tarafına yakından tanıtmak için çok yerinde bir teşebbüse girişildi: Ankara Halkevinin sinema mütehassısı Kenan Erginsoyla, Çocuk Esirgeme kurumunun neşriyat şefi Münir Egeli tarafından, hiç bir sahnesi müretteb olmıyan bir film hazırlanmıştır. Film kısadır ve tabiatile görülecek olanlar, bu asil cemiyetin çalışmalarından bir kısmıdır; ancak, bu kadarı bile, seyredenler üzerinde takdir ve şükran hisleri bırakacak ve yardımseverleri tanıtacaktır.

Fakat... Bütün kadınlarımızdan, yardımseverleri tanımakla kalmıyarak, onlara katılmalarını da rica etmek -hele şu günlerde- kendi işlerine yersiz bir müdahale sayılamaz, fikrindeyiz!

Mekki SAİD

Doğru değil mi?

Lüks merakından vazgeçelim!

İş, «Fiat Murakabe komisyonu» nun bazı mağazaları lüks addetmesile başladı. Birdenbire öyle kuvvetli hamleler etrafımızı istilâ etmeğe koyuldu ki, narhtan fazlaya satılan kaşer peynirleri bile lüks sınıfına dahil oldu.

Gazetelerin dün verdikleri bir habere göre «Bebek bahçesi» de bu yaz lüks olmak istiyormuş! Yarın, öbür gün İstanbulun muhtelif sayfiye ve gezinti yerlerindeki bütün kazinolarda da ayni heves ve merakın uyanmıyacağını kim temin edebilir?

Lüks kazinolardan istifade edebilecek kadar kazanc sahibi olan vatandaşlarla aileleri esasen sayfiyelere gidip oturmak imkânına maliktirler. Binaenaleyh gaye, sıcak tatil günlerinde halk tabakasına biraz nefes alıp dinlenecek yer temin etmek olduğuna göre, Belediye, böyle lüks olmak iddiasına kapılanların tekliflerini tetkike bile lüzum görmeden reddetmeli ve geçen seneki gibi geç kalmıyarak yazlık kazinoların mutedil ve insaflı bir tarife hazırlamalarını şimdiden temin etmelidir.

Doğru değil mi?

ŞEHİR İŞLERİ

Tramvaylar için 85 bandaj bulundu

İstanbul gümrüğünde transit eşya arasında 85 bandajın mevcud olduğu görülerek Tramvay idaresi bunları almak için alâkadarlara müracaat etmiştir. Dahiliye ve Nafıa Vekâletleri bu bandajların Belediyeye verilmesi için teşebbüste bulunmuşlardır.

Havagazi şirketinin vaziyeti tetkik ediliyor

Belediye, Havagazi şirketinin vaziyetini tetkik etmektedir. Mukavelenameye yeni hükümler koydurulacaktır. Hazırlanan yeni talimatname bir komisyon tarafından tetkik edilmekte olup cuma günü Vekâlete gönderilecektir. Konulacak hükümlere göre, havagazi faciaları evlerin alt katındaki esnemiş duvarlardan nüfuz ettiği için, mezkûr boruların geçtiği duvarların takviyesi ve halâlara sifon konulması mecburidir.

On yaşından küçük çocuklar bisiklete binemiyecek

Belediye, zabıtai belediye talimatnamesine bağlı olarak bir seyrüsefer talimatnamesi hazırlamıştır. Buna göre nakil vasıtaları kara, deniz ve hava olmak üzere üç kısma ayrılmıştır. Nakil vasıtalarını idare edenlerden içkiye müptelâ olanların ehliyetnameleri alınacaktır. Bisiklet kullananlardan daimî surette ehliyet vesikası sorulacak ve 10 yaşından aşağı çocuklar bisiklet kullanamıyacaklardır. Çocuk arabalarının yanyana gitmesi memnudur. Üç tekerlekli çocuk arabalarının yaya kaldırımda dolaşması menedilmiştir.

Üsküdarda bir çocuk kamyon altında can verdi

Dün Üsküdarda Hâkimiyetimilliye caddesinde bir kamyon kazası olmuştur. 3512 numaralı kamyonun şoförü Osman, yoldan geçen küçük bir kıza çarpmıştır. Kamyon altında kalan kız, ölmüştür. Bu kızın, Üsküdarda Şairruhi sokağında 22 numaralı evde oturan ustabaşı Kerimin kızı 7 yaşında Neclâ olduğu anlaşılmıştır. Şoför, yakalanmıştır.

Şehir ve Memleket Haberleri

Kanlı boğuşma

Galatada yaralananlardan ikisi hastanede öldü

Galatada Berberler sokağında 6 numaralı kahvede bir boğuşma olduğunu ve bir kaç kişinin bıçakla yaralandığını dün yazmıştık. Ağır yaralılardan Mehmedle Ali, kaldırıldıkları Beyoğlu Belediye hastanesinde ölmüşlerdir. Gene ağır yaralı olan Kemal de ayni hastanede yatmaktadır. Hâdisede, bunlardan başka Şaban ve Hasan isimlerinde iki kişi, hafif yara almışlardır. Adliye hekimi Hikmet Tümer, ölenlerin gömülmesine ruhsat vermiştir. Boğuşanlardan İzzet, yakalanmıştır.

Tahtikata göre, kavga, sarhoş olan İzzetle Kemalin kahveci Aliden para istiyerek alamamalarından çıkmıştır. Kemal, kahveci Ali ile ocakçı Mehmede bıçak saplamış, kendisi de bu sırada yaralanarak yere yuvarlanmıştır. Yaralanmalar etrafında, vaziyetin daha esaslı olarak tespiti için tahkikata devam olunmaktadır.

MAARİFTE

Çocukları kurtarma yurdu

Çocukları Kurtarma yurdu istişare heyeti dün bir toplantı yapmış, Yeşilköy yurdunun umumî vaziyetini tetkik etmiştir.

Yurd, geçen seneye nazaran memnuniyet verici bir şekilde inkişaf etmiş, talebe mevcudü 120 yi bulmuştur. Halen yurdda marangozluk, demircilik, bahçecilik, terzilik şubeleri faaliyette bulunmaktadır. Buraya alınan anormal çocukların tahsil ve terbiyesi için yeni bir program yapılmıştır. Bir çok gayritabiî yaradılışlı çocuk velileri de yurda büyük bir alâka göstermeğe başlamışlardır. Vaziyeti müsaid olan ailelerden ufak bir ücret alınmak suretile çocuklarına ilk tahsille beraber bir de san'at öğretilmektedir. Bu rağbet karşısında istişare heyeti yurdun kadrosunu genişletmeğe ve büyük bir atölye binasının yapılmasına karar vermiştir.

İlk tedrisat komisyonu azalığı

Vilâyet ilk tedrisat komisyonu azalıkları için dün bütün resmî, hususî, ecnebi ve ekalliyet ilk mekteblerinde seçim yapılmış, ayrılan muallimlerin isimleri kapalı zarflarla Maarif müdürlüğüne gönderilmiştir. Maarif müdürlüğü listeleri tasnif ettikten sonra en çok rey alan muallimleri komisyon azalığına tayin edecektir.

İlk mektebler hakkında bir tamim

İlk mekteblerde çarşamba günleri öğleden sonraları serbest çalışmalara ayrıldığı halde, bazı mekteblerde tatil yapıldığı görülmüştür. Mekteblere bu hususta bir tamim gönderilmiş, talebelerin evlerine gönderilmemesi, muallimlerin nezareti altında resim, elişi, musiki, tabiat tetkiki gibi istifadeli mevzular üzerinde etüdler yapılması bildirilmiştir.

Çocuk hikâyeleri

Son günlerde bazı şahısların muhtelif çocuk hikâyelerinden mürekkeb eserler çıkardığı görüldüğünden Maarif Vekâleti çocuk neşriyatı hakkında tetkiklere başlamıştır. Bilhassa çocuk terbiyesi bakımından büyük bir ehemmiyeti haiz olan bu gibi eserler Maarif Vekâletince tetkik edildikten sonra neşredilecektir.

Ayrıca mevcud güzel ve istifadeli köy hikâyelerimiz bir taramaya tâbi tutulacak ve seçilen hikâyeler Maarif Vekâleti tarafından neşredilecektir.

Taksi ücretleri nasıl alınacak?

Belediye, bu hususta bir izahname neşretti

İstanbul Belediyesinden:

1 — Bazı taksi şoförlerinin müşterilerden taksimetrenin gösterdiği rakamdan fazla ücret taleb ettikleri ve kısa mesafelere yolcu kabul etmedikleri, yolcunun paket, valiz ve emsali gibi ufak hacimdeki eşyası için taksi ücretinden başka ayrıca bagaj ücreti namile fazla para istedikleri ve yanlarına şoför muavini alarak müşterilerin otomobillerde sıkışık bir surette yolculuk etmelerine sebebiyet verdikleri, saat 24 ten evvel gece zammı istemeğe kalktıkları anlaşılmakta ve bu yolsuzluklarla şiddetle mücadele edilmektedir.

Ancak mücadelenin maksadı temin etmesi bu gibi hareketlere maruz kalan halkımızın hadiselerden vazifedarları haberdar etmesile mümkün olabilir.

2 — Şoförlerin riayete mecbur oldukları kaideler, müşterilerce malûm olmak üzere taksilerin ön camlarına yapıştırılan izahnamelerde yazılıdır. Bu izahname şudur:

1 — Taksilerde pazarlık yoktur.

2 — Yolcular, taksimetrenin yazdığı ücreti yüzde 10 zamla ödiyeceklerdir.

3 — Gece zammı (20) kuruştur. Bu zam, saat 24 ten 7 ye kadar ödenir.

4 — Şehir harici -yalnız gidiş halinde- 50 kuruştur. Bu zam, aşağıda yazılı yerler için ödenecektir.

İstanbul tarafı

Bakırköy, Osmaniye köyü, Haznedar çiftliği, Davudpaşa kışlası, Eyüb haricleri.

Beyoğlu tarafı

Mezbaha pay mahalli, Kâğıdhane köprüsü, Zincirlikuyu, Rumelihisar vapur iskelesi haricleri.

Üsküdar tarafı

Çengelköy, Bürhaniye, Kısıklı, Bulgurlu, Libade, Merdivenköy, İçerenköy, Bostancı köprüsü haricleri.

5 — Yolcu beraberinde taşınabilecek çanta, bavul, paket gibi eşya için ücret verilmiyecektir.

6 — Şikâyeti olan yolcular en yakın polise müracaat etmelidir.

MÜTEFERRİK

Fodla tahsisatı

Eskiden medreselerin fodla tahsisatı vardı. Bilâhare bu tahsisat kesilmişti. Evkaf bu tahsisatı tekrar koyacak ve bu suretle Fatih medreselerinde yatacak olan muhtac Üniversite talebesine yemek ve ekmek vermek kabil olacaktır.

Stok manifatura

Kayserili iki tüccar mühim bir ihbarda bulundular

Dün matbaamıza gelen Kayserili Mehmed Uzunlulu ve Mehmed Kaya adlarında iki manifatura taciri garib ve mühim bir ihtikâr hâdisesi anlatmışlardır.

Bu tacirler, S[illegible]hamam civarında Sabrüsafa hanında geniş mikyasta manifatura işi yapan Şapo ve İbrahim müessesesine müracaat ederek bazı manifatura eşyası almak istemişlerdir. Fakat bu müessese, kat'i bir şekilde kendilerinde mal olmadığını beyan etmiştir. Halbuki burada istedikleri malın olduğunu bilen tacirler, Murakabe komisyonuna ihbarda bulunmuşlardır.

Yapılan tahkikatta esasen sahibleri olcukları bu hanın iki odasında hepsi Avrupa malı olmak şartile bir havli sandık ve balya, ayrıca Sünbüllü handa bir ardiyeye yığılmış 70 - 80 kadar sandık ve balyadan mürekkeb muhtelif manifatura eşyası ve bunlardan başka İş Bankasına ipotek edilmiş gene mühim miktarda muhtelif manifatura eşyaları mevcud olduğu anlaşılmış ve haklarında icab eden kanunî muameleye tevessül olunmuştur.

Müddeiumumiliğe verildi

İstiklâl caddesinde Ceylân mağazası, vitrininde etiketsiz kumaş bulundurmak ve Murakabe komisyonunun koyduğu fiattan fazlaya satış yapmak suçundan Müddeiumumiliğe verilmiştir.

Cezalandırılan esnaf

Eminönünde Sabuncuhanı caddesinde 41 numaralı dükkânda tütüncü ve kuru kahveci İsmail Hakkı hakkında, kilosunu 50 kuruşa sattığı kavrulmuş ve çekilmiş nohuda cinsini bildirir etiket koymadığından dolayı, zabıt tutulmuştur. Bundan başka, Eminönünde Hasırcılar caddesinde 46 numarada kahveci Vasil, Cömerdtürk sokağında 30 numarada kavurucu Yani haklarında da, ayni sebeble zabıt tanzim olunmuştur.

Hasırcılar caddesinde 40 numarada kuru yemişçi Andon aleyhinde, sattığı yemişlere etiket koymamaktan aynı şekilde muamele yapılmıştır.

10 taksi şoförü, 2 otobüs şoförü ve biletçisi, seyrüsefer nizamlarına aykırı hareketten cezalandırılmıştır.

Elen kulübünde müsamere

Beyoğlunda, dost Elen kulübünde evvelki akşam güzel bir müsamere tertib olunarak « Çoban Aşkı » isimli piyes temsil edilmiştir. Millî kıyafetlerle oynanan eserde muvaffak olunmuş ve amatörler çok alkışlanmıştır. Resimde, temsile iştirak edenlerden bir grupu görüyorsunuz.

Küçük hikâye

Bir tesadüf

Mükerrem Kâmil Su

— Anlat bakalım, küçük, şimdi seni dinliyorum.

Genc kızın ince yüzü dalga dalga kızardı. Odanın mütevazı eşyasına dalgın bir bakışla baktıktan sonra:

— Bir ablam, yahud kendisine güvenebileceğim bir arkadaşım olsaydı sizi rahatsız etmiyecektim, dedi. Lâkin müşkül mevkideyim. Önümde iki yol var, hangisini takib edeceğimi bilemiyorum. Bana yardım edebileceğinizi düşündüm.

Yüzü, hayatın hoyrat eli ile epeyce hırpalanmış sarışın kadın:

— Ne gibi yavrum? diye sordu. Sana ne şekilde yardım edebilirim?

— Biliyorsunuz, ben az tahsilli bir kızım. Babam ihtiyar. Annem de okumuş bir kadın değil. Büyük fedakârlıklarla orta tahsilimi yaptırabildiler. Liseye girmek için içim titriyordu ama bu arzumu onlara açamazdım. Zaten hayat onları ezmiş, üzmüş. Benim yüzümden de ıztırab çekmeleri fazla olurdu. Enstitü masraflarına karşı koymamıza da imkân yoktu. Bir komşumuz, daktilo kursuna devamımı hatırlattı. Bin tereddüdden sonra babam buna razı oldu. İmtihanı verdiğim gün de hiç memnun görünmüyordu.

Nihayet işe başlayacağım gün: «—Mecbur olmasaydık seni dışarıda çalışmağa bırakmazdım çocuğum» diye göğüs geçirdi babam, «lâkin hayat değişti. Gencsin. Sen de arkadaşların gibi giyinmek, gezmek istiyorsun. Şu küçücük evimizle, benim zavallı tekaüdlük maaşım bunların hiç birini yapamaz. Hiç olmazsa ceb harclığını ve kıyafetini temin edersin diye buna razı oluyorum. Göreyim kızım seni. Uslu, akıllı ol. Hayatında en küçük bir lekeyi varlığına mal etmemiş bir adamın alnını yere eğme.»

Babamı gözlerim yerde dinliyordum. Sustuğu zaman güçlükle yüzüne bakabildim. Sararmıştı. Gözleri pencerenin önündeki ayva ağacına dalmıştı. 'Artık konuşmuyordu.

Elini öptüm. Yüreğimde garib bir hüzün belirmişti. Birdenbire hayattan korktum. Ve siz de belki hatırlarsınız. Yerime geçerken, makineye dokunurken titriyor, terliyordum.

Sarışın kadın, kızın çalıştığı dairede servis şefi idi. Hafifçe gülümsedi. Öteki devam ediyordu:

— Bir yıl sonra iş hayatına tamamile alışmıştım. Halimden memnundum. Fakat.. Son aylarda, o ikisi, bütün huzurumu altüst ettiler. Uykularım bozuldu. İştahım kaçtı. Çalışırken bile onları düşünmekten kendimi alamıyorum. Bir türlü karar veremiyorum, hangisine evet diyeyim.

Şef:

— Kim bunlar? diye sordu.

Genc kız önüne bakarak:

— Biri muhasebedeki Nejad, diğeri de Zeki, diye karşılık verdi.

— Şu kâtib Zeki mi?

— Evet.

— Seninle evlenmek mi istiyorlar?

— Evet.

— Ha, demek aralarında tercih yapamıyorsun? Peki onları lâyıkile tanıyor musun? Arkadaşlığınız ilerde mi?

Genc kız hafif bir isyanla başını kaldırarak:

— Hayır, hiç ilerde değil, dedi. İkisi de gayet ciddî bir şekilde benimle evlenmek istediklerini bildirdiler. Ve ben pek müphem karşılıklar verdim.

Nejad, iyi bir aile çocuğu. Annesi ile babasının arzuları hilâfına benimle evlenmekte ısrar ediyor. Annesi: «Bir daktilo parçasına gelinim diyemem. Onların çoğu ile evlenilmez, eğlenilir.» diyormuş. Fakat oğulları öyle düşünmüyor. Beni bir senedir tetkik ettiğini, uzun tereddüdlerden sonra bu işe karar verdiğini ve muvafakat ettiğim takdirde hiç bir kuvvetin onu fikrinden caydıramıyacağını söylüyor. Söz verdiğim gün beni iş hayatından çekiyor ve bana sıcak, samimî bir yuva vadediyor.

Zeki ise, siz de biliyorsunuz, kimsesiz, fakir bir çocuk. Kazancı az. Kendisinin de söylediği gibi bana ancak riyasız bir kalb ve mütevazı bir isimden başka bir şey vermiyor. Ona, evet dersem dışarıda da çalışmağa mecburum. Ancak ikimizin kazancı yuvayı, o da pek sade bir şekilde, yaşatabilir.

Bugün ikisine karşı da ayni duyguları taşıdığıma göre hislerimin tesiri ile bir tercih yapmama imkân yok. Bu hayatî meselede sadece kafamın rolü olsun da istemiyorum. Siz ne dersiniz?

Sarışın kadın epey düşündü:

— Bu mühim bir mesele! dedikten sonra acı bir sesle konuşmağa başladı:

— Ben de sana biraz hayatımdan bahsedeyim, dedi. Kısaca.. Küçük yaşta yoksul kaldım. Dört yaşımdan itibaren hayatım yatı mekteblerinde geçmeğe başladı. Mektebin verdiğini giydim, yedim. Hocalarımın öğrettiğini ve gösterdiğini gördüm, öğrendim. Şen bir kızdım. Talebelik hayatım hiç te hüzünlü geçmedi. Diplomamı aldığım halde bir işe girinceye kadar gene mektebde kalıyordum. O sıralarda mühim bir hâdise oldu. Yüksek bir aile çocuğu, istikbali açık bir hariciyeci benimle evlenmek istiyordu. Onun da ailesi beni almasına tarafdar değildi. Benim gibi kimsesiz, fakir bir kızla öğünmelerine imkân yoktu. Epey gürültülü bir evlenme yaptık ve Avrupaya hareket ettik. Dört yıl pek, pek mes'ud yaşadım. Temiz yerlerde geziyor, iyi giyiniyor, kültürlü insanlarla konuşuyordum. Hislerim ve kafam inceliyordu. Sefaretlerde verilen balolarda, toplantılarda kocam benimle iftihar ediyordu. Merkeze dönmek sırası geldi. Memleketime kavuşmaktan gelen derin sevinc içinde çırpınırken birdenbire haytımın en korkunc hâdisesi ile karşılaştım. Kocam ailesi ile barışmıştı ve tam manasile onların tesirlerine, telâkkilerine tâbidi. Pek fena iki yıl geçirdik. Bu arada bir kaç defa kocam, beni, çocuk aldırmağa mecbur etti.

Sırası geldi gene gittik. Saadetimiz avdet eder gibi oldu. Çok geçmeden gene anlaştık diye çektiklerimi unuttum. On beş yıl bu böyle devam etti yavrum. Vatana dönüşümüzde facialı bir hayat, dış memleketlerde huzurlu bir beraberlik. Yıllar geçtiği halde ötekiler beni hâlâ kabul etmek istemiyorlar ve oğullarını benden geçirmek için her türlü çareye başvuruyorlardı. Güzel akraba kızlarını, şen, şuh dostları ona peşkeş çektiler. Ve asil bir ailenin adını taşımıyan bir kadından doğacak bir çocuğu asla aralarına karıştırmak istemediler. Onların arzusu, beni ebediyyen evlâd sevgisine hasret bıraktı Fahire.

Nihayet iki sene evvel emellerine eriştiler. On beş yıllık bir beraberlikten sonra kocam benden ayrıldı. Ve ben, şu gördüğün basit pansiyon odasında, bütün bir hayat için yalnız kaldım.

Akşamları, daire dönüşlerinin hüznünü anlatmak pek güc çocuğum. Zaman olur ki bu oda, fazla sessizlik, fırtınalı geceler beni ürkütür. Mazimi düşünürüm. Her şeye rağmen sevdiğim kocamın hasreti varlığımı bir buğu gibi sarar, ağlarım. Sonra beni kıyamadan bu kadar yıldan sonra yüzüstü bırakıp gidişine kin bağlarım. Ölürken bile onu affedemiyeceğimi hissederim. Hele bana bir çocuğu çok görmesi. Doğmadan öldürülen yavrularım... asıl onlar için kocamı ve [illegible] etmek isterim.

Benim hikâyem bu küçüğüm. Sana ne birini, ne de öte[illegible] yecek vaziyette değilim. [illegible] düşmekten korkuyorum. [illegible] vincim olur ama, bedbaht[illegible] narım ve bunda benim [illegible] diye elem duyarım.

Lâkin her aile de bir [illegible] bozuştukları halde sonra [illegible] lerini unutarak, can ciğer [illegible] vardır. Bu, nihayet erkeğin [illegible] şey gibi gelir bana. Biraz [illegible] selesi tabiî.

Yollardan biri görünüşte [illegible] vadedilen refah hiç fena [illegible] rinde ise hem evlilik hayatı[illegible] leri, hem de iş âleminin [illegible] palayan yükleri var. He[illegible] cuğa karıştıktan sonra...

İkisi de durgundu.

Genc kızı almak üzere bir [illegible] Çapraşık mevzularını bir [illegible] lıyamadan ayrıldılar.

Bu konuşmanın üstünden [illegible] geçti. Genc kız hâlâ m[illegible] ikisi ile de münasebetini [illegible] hududlarından asla aşırma[illegible] karşısında güzel bir del[illegible] Nazik bir dille uzattığı [illegible] ğıdın makinede üç nüsha [illegible] ve derhal umumî müdürün[illegible] tirilmesini rica ediyordu.

Bu bir tesadüf, belki [illegible] güzeli, en manalısı idi. [illegible] işlerini takib için dairey[illegible] ruyordu. Kızın masum [illegible] yabancı gölgeler akset[illegible] bakışlarına bağlanmıştı.

İşini kestirme yoldan [illegible] mî müdür dostu idi. O [illegible] ten sonra anne ile baba[illegible] katini aldı. Tez elden [illegible] Ayni çabuklukla nikâh [illegible] landı.

Gene evliler derin bir [illegible] el ele, kalb kalbe Karabük[illegible] tular.

HEM NALI[illegible] MIH[illegible]

Aralarındaki [illegible]

İngilizler, hava bombardımanı [illegible] zünden sivil halk arasında[illegible] her ay neşretmekten kaçın[illegible] gibi, ticaret vapurları kayıpları[illegible] hafta muntazaman bildiriyorlar[illegible] zamanda İngilizler her gün Al[illegible] bardımanları yüzünden muhte[illegible] lerde uğranılan tahribatı ve i[illegible] atını söylemekten çekinmiyor[illegible] bombardımanlar müessir old[illegible] bunu da gizlemiyorlar. Hatta [illegible] rada, bir gün evvelki resmî [illegible] ni tamamladıkları bile görül[illegible] selâ, evvelki akşam düşman [illegible] rinin filân mıntakaya attıkları [illegible] ların, dünkü tebliğde bildirildi[illegible] ha fazla zayiat ve tahribat [illegible] sonradan anlaşılmıştır, gibi [illegible] şahid oluyoruz. Buna mukabil[illegible] ve İtalyan resmî tebliğlerin[illegible] hakikati gizlemeğe çalışan ga[illegible] ze çarpmaktadır. Mihverciler [illegible] hava ve deniz bombardıman[illegible] dıkları zaman dahi, bunları [illegible] küçülte küçülte adeta sıfıra [illegible] Bazan ölülerin fazla olduğun[illegible] amma şu şekilde: «Düşman[illegible] nin attığı bombalar, yalnız bir [illegible] ağır zayiata mal olmuştur.»

Bir defa daha söylemiştim, [illegible] tebliğleri gördükçe İngilizler[illegible] infilâk maddelerile dolu m[illegible] balar değil, yumuşak Hacı [illegible] kumları attıklarını sanırsınız[illegible] senedenberi Almanlar ve do[illegible] beri de İtalyanlar, İngiliz bo[illegible] larından hiç bir zaman ciddî [illegible] ağır zayiata uğramamışlardır. [illegible] rafından bu kadar mubalâğa[illegible] ya!

Daha birkaç gün evvel, [illegible] sınıfından bir İtalyan kruvazörü[illegible] giliz depizaltısı tarafından [illegible] batırıldığı halde, İtalyanlar [illegible] mini ve sınıfını gizlemekle [illegible] dılar, meçhul bir sebebden [illegible] infilâk neticesinde orta tona[illegible] gemimiz batmıştır, dediler. [illegible] geminin neden battığını ve [illegible] mekte hiç bir mana yoktur. [illegible] batıran denizaltı adını bilme[illegible] nıfını bilir. Bu kruvazörün [illegible] İtalyanlar, kabul ettikleri [illegible] denizaltısı sadece gemiyi [illegible] ve batmış olması muhtemel[illegible] ğunu söylemekle iktifa etmi[illegible] tebliği daha evvel neşredi[illegible] için İngiliz resmî tebliği de [illegible] yerine «muhakkak» tabirini [illegible] lirdi. İngiliz amirallığı dün[illegible] mış, hâdiseyi kendi zaviye[illegible] düğü gibi bildirmiştir.

Alman ve İtalyan tebliğle[illegible] kimden gizleyorlar? Dü[illegible] Düşman biliyor. Hamburg [illegible] tını üstüne getiren İngiliz [illegible] tıkları bombaların nerelere [illegible] ve yaptığı tahribatı, çıkan [illegible] hiç bilmez olurlar mı? Bilemez[illegible] drayı döven Alman pilotları[illegible] mezler. O halde Alman [illegible] lerinin bu kısımları da doğ[illegible] lâzım gelir.

Alman ve İtalyan resmî [illegible] kikati kendi milletlerinden [illegible] Çünkü kendi halklarının [illegible] emniyetleri yoktur. Hakikat[illegible] bu maneviyatın büsbütün [illegible] biliyorlar; aksini ispat et[illegible] larsa, onlar da, uğradıkları [illegible] gilizler gibi muntazaman [illegible] rak neşretsinler, görelim. bunu yapamazlar.

Şahinşah[illegible] doğum gü[illegible]

15 mart, Dost İranın [illegible] kümdarı Şahinşah Rıza [illegible] doğum yıldönümüdür. [illegible] betle İran general konso[illegible] saat 11 le 13 arasında [illegible] sinin tebriklerini kabul[illegible]

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Şarkî Afrika harbi kat'î bir safhada

Bir müddettir Kahirede cenubî Afrika Başvekili General Smuts'un iştirakile mühim müzakereler yapan İngiltere Hariciye Nazırı Mister Eden'le İngiliz İmparatorluğu Erkânıharbiye Reisi General Dill ve Akdeniz filosu Başkumandanı Amiral Cunningham'ın Afrika hesabına neler konuştuklarını ve neler kararlaştırdıklarını tahmin etmek güç olmasa gerektir. Çünkü bu konuşmaların hedefi şarkî Afrika harekâtını bir an evvel, yani yağmur mevsimi hulûl etmeden tamamlamak ve İtalyanın şarkî Afrikadaki kuvvetlerini kâmilen bertaraf etmektir.

Esasen buradaki inkişaflar da harbin son bir safhaya girdiğini göstermektedir.

İngiliz kuvvetleri İtalyan Somalisine girerek, burasının yarısını işgal etmiş ve İtalyan kuvvetlerine ağır bir darbe indirmeğe muvaffak olmuştur.

Bundan sonra İtalyan Somalisinden Habeşistana giren bu kuvvetler büyük bir süratle ilerlemiş ve dün verilen malûmata göre Dagapur gibi mühim bir mevkii işgal etmişlir. Dagapurdan sonra hedef Habeşistanın ikinci büyük şehri olan Harardır. Ve İtalyanların bu İngiliz kuvvetlerine karşı durması muhtemeldir. Çünkü Hararı kaybettikten sonra İngilizlerin bir hamlede Cibuti - Adis-Ababa hattı üzerinde en mühim mevki olan Diredavayı işgal etmelerini ve bu hattı kesmelerini temin eder. Fakat İtalyan müdafaasının uzun sürmesi beklenmiyor. Çünkü, İtalyanın harbe girmesinden beri, şarkî Afrikadaki İtalyan kuvvetleri anavatandan yardım görmemekte ve ellerinde ne varsa onu harcamaktadırlar. İngilizlerin Sudan tarafından Eritreye ve Habeşistana taarruz etmeleri, sonra Kenya ve Somaliden de taarruzu şiddetlendirmeleri, İtalyanların, ihtiyat kuvvetlerini de bol bol kullanmalarına sebeb olmuştur ve bu da müdafaa kabiliyetlerini zâfa uğratmıştır. Binaenaleyh Harrarda yapılacak İtalyan müdafaasının çok büyük bir ehemmiyeti haiz olacağı zannediliyor.

***

Habeşistanın cenubundaki vaziyet bu merkezdedir. Şimale gelince, İngiliz ve hür Fransız kuvvetleri önünde gerilemiş olan İtalyanların Adis-Ababada bir [illegible] orada bir müdafaa harbi yapmak niyetinde oldukları göze çarpıyor. Bu yüzden Debra Markos'un üzerine yürümekte olan Habeş vatanperverleri mühim bir mukavemetle karşılaşmaktadır. Debra Markos'un işgali Adis-Ababa üzerine mühim bir hareketin hazırlanmasına son derece yarayacaktır.

***

Şarkî Afrika harekâtının kat'î bir safhaya girdiğini gösteren, ve önümüzdeki haftalar zarfında burada mühim hâdisat vuku bulacağını sezdiren hâdiseler, bilhassa, bunlardır.

Bu itibarile burada bulunan İtalyan kuvvetlerinin bütün gayreti, vakit kazanmak, ve mümkün mertebe büyük ve kat'î hâdiselerin vukuunu geciktirmektir.

Buna mukabil İngilizler de İtalyanlara vakit kazandırmamak, büyük ve kat'î hâdiselerin vukuunu çabuklaştırmak için azamî sür'atle hareket etmektedirler.

Bu yüzden önümüzdeki günlerde Habeşistan harbi, belki de ilk safa geçecek ve buradan çok mühim hâdiseler beklenecektir.

İngiliz kuvvetlerinin Dagapur'dan hareket ederek Harar'ı zaptetmeleri ise bu mühim hâdiselerin kat'î bir surette hazırlanmış olduğunu ifade edeceği için herşeyden evvel beklenecek hâdise budur. Çünkü Harar'ın sukutunu müteakib Diredava da düşecek ve o zaman Adis-Ababadaki İtalyanlar da ricat imkânını kaybedeceklerdir. Çünkü Direndavanın zaptile demiryolu da kesilecek ve Adis-Ababadaki İtalyanlara teslim olmaktan başka çare kalmıyacaktır.

İşte şarkî Afrikadaki vaziyet bu merkezdedir.

Ömer Rıza DOĞRUL

Posta ve Telgraf müdürleri arasında

Ankara 12 (Telefonla) — Ankara Posta ve Telgraf merkez müdürü Hâmid Tunçer Hatay mıntakası murakıbı Salih Ziya Kütahya Posta işleri şube müdürlerinden Rüştü Bengü Tokad merkez müdürlüklerine tayin edildiler. Mudanya müdür muavini Feridun Eğe Ankara Posta, Telgraf müdür muavinliğine tayin edildi.

Yumurta ve fındık kontrol merkezleri

Ankara 12 (Telefonla) — İskenderun ve Edirnedeki yumurta ve Giresundeki fındık muvakkat kontrol merkezleri nisanın 15 inde kaldırılacaktır. 15 nisandan sonra bu merkezlerden ihrac edilecek yumurta ve fındıklar harcırah ve masrafları taleb edenler tarafından kontrolcünün şartile yakın iskelelerden kontrol edile [illegible] gönderilerek kontrol edilecektir.

Atina umumî valisi Trakyaya geliyor

Atina 12 (a.a.) — Atina ajansı bildiriyor:

Atina umumî valisi Kalancis'e apandisit ameliyatı yapılmıştır. Vekâleten tayin edilen Atina umumî valisi Kacias bugün Trakyaya hareket edecektir.

Bahriye Muavenet Nazırı Krimbas ile Ziraat Nazırı Dimitratos ve Ziraat Nazırı Allvizatos da Makedonya ve Trakyada bir teftiş seyahati yapacaklardır.

Birleştirilen klübler

Şehrimizdeki spor klübleri ikişer üçer birleştirilerek gençlik klübleri haline getirildi

Ankara 12 (Telefonla) — Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün teklifi üzerine İstanbulda bazı kulüblerin birleştirilmesi Vekiller Heyetince kabul edildi. Bunları bildiriyorum:

Galatasaray, Galataspor (Galatasaray Gençlik kulübü), Fenerbahçe Kadıköyspor ve Altınordu, (Fenerbahçe Gençlik kulübü), Kalespor, Yeni Şişli ve Güneş (Taksim Gençlik kulübü), Feriköy, Şişli, Taksim Yeni Yıldız (Kurtuluş Gençlik kulübü), Altınspor, Altıok, Gencler (Unkapanı Gençlik kulübü), Boğaziçispor, Arnavudköyspor, (Boğaziçi Gençlik kulübü), Ortaköyspor kulübleri (Ortaköy Gençlik kulübü), Vefa İdman Yurdu, Karagümrük spor, (Vefa Gençlik kulübü), Fener Yılmaz, İleri, Bozkurd (Haliç Gençlik kulübü), Galata Gençlik, Bozkurd spor (Galata Gençlik kulübü), Beyoğluspor, Fenerspor (Fener Genc lik kulübü) adile birleştirildiler. Bundan başka Sarıyer gencler, Halıcıoğlu spor ve Aksaray Gencler kulübleri de feshedildiler.

Erzurumun kurtuluş günü

Dün büyük merasimle tes'id edildi

Erzurum 12 (Hususî muhabirimizden) — 12 mart Erzurum kurtuluşunun 24 üncü yıldönümü büyük merasimle kutlanmıştır. Kahraman ordumuzun 24 yıl önce şehri istirdadını temsil eden kıtaların muhtelif kapılardan şehre girişi şiddetli tezahürata vesile olmuştur. İstanbul kapısından giren kısmı küllî hükûmet binasının önünde toplandıktan sonra İstiklâl marşile şanlı Türk bayrağı direğe çekilmiş, Halkevi hatiblerinden bir öğretmen bugünün manasını anlatan bir hitabede bulunmuş, ve bunu halkın alkışları arasında kahraman ordumuzun, okulların geçitresmi takib etmiştir.

Ural dağlarında

Almanlar silâh fabrikaları kurmağa başlıyorlarmış

Londra 12 (a.a.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

Teyid edilmiyen fakat Moskovada ısrarla dolaşan bazı şayialara göre Almanlar yakında Ural mıntakasında askerî fabrikalar kurmağa başlıyacaklardır.

Bu fabrikalar şu şartlar dahilinde yapılacaktır:

1 — Almanya icab eden sermayeyi, mühendisleri, teçhizatı verecektir İptidaî maddeleri Sovytler Birliği temin edecektir.

2 — Harb zamanında istihsalâtın yüzde 25 i Sovyetlere verilecektir.

3 — Harbden sonra bu fabrika bütün teçhizatile beraber Sovyetlerin malı olacaktır.

Bu haberi veren News Chronicle'in hususî muhabiri mühimmat ve kimya maddeleri imal edecek olan fabrikalara aid plânların şimdiden hazırlanmış bulunduğunu mevsuk membalara atfen bildirmektedir.

Muhabire göre bu plânlar tahakkuk ettiği takdirde Almanya hava hücumlarından masun fabrikalara sahib olmuş bulunacaktır.

Transocean Alman ajansı müdürü Amerikada tevkif edildi

Vaşington 12 (a.a.) — Büyük Federal jüri «Transocean» Alman istihbarat ajansı müdürü Manfried Zapp ile memurlarından Tonn'u ecenbi ajansların tescili hakkındaki kanuna riayet etmedikleri için mahkemeye vermiştir. Zapp ile Tonn tevkif edilmişlerdir.

İthamnamede şu noktalar ileri sürülmektedir:

1 — Alman nazi partisi menfaatlerine hâdim olmak maksadile, Transocean istihbarat ajansı 1938 ilkteşrininde Amerikada bir şube açmış, fakat keyfiyeti, ecnebi bir ajans sıfatile, Hariciye Nezaretine tescil ettirmemiştir.

2 — Zapp, ajansın kanun hükümlerine riayetsizliğinden dolayı şeriki cürüm sıfatile şahsan mes'uldür.

3 — Tonn da Transocean ajansının ilâncılık şubesi memuru sıfatile kendisini yazdırması icab ederken bunu yapmamıştır.

Japon tahşidatı

Büyük bir filo da Cenubî Çin sularında toplandı

Çunking 12 (a.a.) — Çin askerî şurası namına beyanatta bulunan bir zat bugün Japon ordusunun silâh altındaki mevcudunun 52 fırkadan ibaret olduğunu söylemiştir. Bunlardan 37 fırka Çinde, 9 fırka Mançuride, 6 fırka da Japonya ile Kore ve Formozda bulunmaktadır.

Japon hava kuvvetlerinin Kanton, Hainan ve Hindiçinideki mevcudu ceman 700 tayyareden ibarettir.

Japon anavatan filosunun bir kısmı ile Japonyanın Çin denizi filosu ve Yangçe nehir filosunun bir kısmı cenubî Çin denizinde tahşid edilmiş olup cenuba doğru bir harekete hazır bulunmaktadır.

Ayni zatın ifadesine göre Japonya cenuba doğru yapılacak bir harekette 7 veya 8 fırka asker kullanabilecektir. Japonyanın bugün Hainan adasında 1 ve Hindiçinide 1,5 fırka askeri vardır.

Kısa Haberler

★ Ankara 12 (Telefonla) — Dokuzuncu derece memurlardan Vahib Basmacı Midilli muavin konsolosluğuna tayin edildi.

★ Ankara 12 (Telefonla) — Maliye müfettiş muavini Mazhar Şener, Ziya Kayla ve Şevki Bilge beşinci sınıf maliye müfettişliğine tayin edildiler.

★ Ankara 12 (Telefonla) — Antalya mektubculuğuna Sütçüler kaymakamı Asım Sağıroğlu, Sütçülere Islahiye kaymakamı Sadri Artuç, Islahiyeye Şimdinan kaymakamı Celâl Değer tayin edildiler.

★ Moskova 12 (a.a.) — İngiltere büyük elçisi Sir Staffort Cripps dün Hariciye Nazır muavinile görüşmüştür.

★ Londra 12 (a.a.) — Amerika büyük elçisi Winant bugün İaşe Nezaretine giderek Nazır Woolton'la yarım saat görüşmüştür.

★ Stokholm 12 (a.a.) — Stefani ajansından: Bofors silâh fabrikası, seri bir tayyare defi topu inşa etmiştir. Bu topun 40 milimetrelik iki ağzı olup iptidaî sürati dakikada 950 metre, merminin sikleti bir kilo, atış menzili 11,200 metre, mermi mahrekinin en yüksek noktası 4,800 metredir. Top, dakikada 260 ilâ 280 mermi atmaktadır.

Stokholm 12 (a.a.) — Stefani ajansından: Londra hava barajın - dan gelen bir balon, Norveçin üzerinde uçmuş ve elektrik şebekesinde büyük hasarlara sebebiyet vermiştir. Geirenger şehri, 24 saat ışıksız kalmıştır.

★ Buenos - Aires 12 (a.a.) — Stefani ajansından: Mısır rekoltesinin pek mühim olan fazlasını ecnebi piyasalarına çıkarmaktaki imkân - sızlığa binaen Arjantin hükûmeti başak halinde bulunan mısırı yüzde 60 nispetinde yüzde 40 kömürle mahrukat makamında kullanmağa karar vermiştir.

★ Bern 12 (a.a.) — Stefani: 1 nisandan itibaren ekmeğe asgari yüzde 5 nispetinde çavdar karıştırılacaktır. Ekmek fiatına yakında yeni bir zam yapılacağı teyid edilmek - tedir.

Ekmeğin vesika usulüne tâbi tutulması da derpiş olunmaktadır.

Çok hayatî bir ihtiyaç

Ziraî seferberlik lâzım

Yazan : **Ahmed Araz**

Avrupa harbi, dünyada yaşayan milletlerin hepsinin ziraati, dolayısile iktısadî hayatı üzerinde fevkalâde bir tesir yapmıştır. Ancak, en çok müteessir olan, ziraat mahsulleri ihrac ve ithal eden memleketlerdir. Bir taraftan büyük ziraat mahsulleri ihracatçısı olan şimalî ve cenubî Amerika memleketleri, Avustralya, cenubu şarkî Asya ve Afrikadaki müstemlekeler, ziraat mahsullerinin mühim miktarını ihrac edemediklerinden, şimdiye kadar ihracat sayesinde refah içinde yaşayan ahalisini iflâstan korumak için tedbirler alıyorlar. Meselâ yalnız Arjantinde kendi ihtiyacından fazla buğday miktarı 2 - 3 milyon ton olarak tahmin ediliyor; hükûmet bunu harb bittikten sonra ihrac etmek ümidile satın alıyor ki bu, Arjantin tarihinde ilk defa vaki oluyor. Bunun gibi, yukarıda saydığımız diğer ihracatçı memleketlerde de stoklar mütemadiyen arttığından, bir taraftan istihsali tahdid etmeğe, diğer taraftan da müstahsilleri iflâstan korumağa çalışıyorlar.

Gıdasının mühim bir kısmını başlıca denizaşırı memleketlerden ithal etmekle geçinen Avrupanın nüfusu 300 milyona baliğ olan bir kısmı ise, ihtiyacını hariçden getiremediğinden dahilde yetiştirmek için nevmidane bir gayret sarfediyor.

Bu hâdiseler, coğrafî ve siyasî durumu itibarile memleketimize muayyen vazifeler yükletmektedir. Ziraî istihsalimizi artırmakla kendi ihtiyacımızı temin etmekle kalmıyoruz, bir taraftan harbeden komşularımızın ihtiyacını temin eder ve bununla aç insanları doyurmakla beşeriyete büyük bir hizmet etmiş oluruz. Diğer taraftan da memleketimizi refaha kavuştururuz. Türkiyenin nüfusunun yüzde 80 den fazlası ya doğrudan doğruya, veya dolayısile ziraatle geçiniyor; dünya piyasasında mühim rol oynayan Arjantin, Şili, Kanada, Avustralya, Holanda Hindistanı ve saire bugünkü hâkim vaziyetlerini 1914 - 18 dünya savaşında yürüttükleri uzağı görür siyasetleri sayesinde kazanmışlardır, böyle ki, ekim sahasını 2 - 3 defa artırmış, istihsal vasıtalarını tamamlamış ve istihsali artırmışlardır; neticede dünya pazarında mühim rol oynamakla beraber memleketlerini de refaha kavuşturmuşlardır; meselâ Kanada nüfusu 10 milyonu bulmadığı halde, 1928 senesinde ihrac ettiği yalnız buğday sayesinde memlekete bizim paramızla bir milyar 200 milyon lira kazandırmıştır.

Biz de istihsalimizi artırarak yukarıda kaydettiğimiz büyük ihracatçı denizaşırı memleketlerin mevkiine ulaşmağa çalışmalıyız. Bugün 17 milyon nüfusumuzla yetiştirdiğimiz tarla mahsullerimizin tutarı ancak 500 milyon lira etrafındadır. Halbuki 6 milyon nüfuslu Avustralya daha fazla bir hayvan yetiştirici memleket olduğu halde yalnız mahsulünün tutarı bizim paramızla 550 milyon, Kanadanın tarla mahsulü 3 milyar 750 milyon, Arjantin de 5 milyon nüfusile bir hayvan yetiştirici memleket olduğu halde yalnız tarla mahsulü bir milyar 350 milyon lira ediyor.

Ancak maalesef istihsali artırmak o kadar da kolay bir iş değildir. Bu hususta ziraatle sanayi arasında çok büyük bir fark vardır. Meselâ bir şeker fabrikası kurmak isterken, mütehassıs bir mühendise fabrikanın günde 300 - 500 mü yoksa 1000 - 1500 mü ton pancar işleyeceği söylenir ve ona göre bir plân hazırlattırılır; sonra plâna göre lâzım olan makineler de getirtilerek fabrikanın inşaatına başlanır, 1 - 2 senede fabrikanın inşaatı bitmiştir, yani fabrikanın hacmine göre günde işleyebileceği pancar geldikçe, fabrika bunu işler. Burada esas mesele lâzım olan 3 - 5 milyon lira sermayeyi temin etmektir.

Halbuki aynı fabrikanın işleyeceği pancarı yetiştirmek hiç de öyle basit ve kolay değildir. Pancarın yetişmesinde ve verim üzerinde birçok amiller rol oynamaktadır. Evvelâ ekilecek pancar tohumunun çeşidinin intihabı meselesine dikkat etmelidir, ve bunun için de önceden mukayeseli çeşid denemesi yapmalıdır, zira gerek verim ve gerek şeker nisbeti üzerinde çeşidin çok büyük tesiri vardır. İkincisi bir tohumu ekmek için pancar ziraatine elverişli toprak intihab etmelidir. Çünkü her toprakta pancar yetişmez. Üçüncüsü münasib toprak seçildikten sonra bile, onun sürülme ve hazırlanma şekli, sürülme zamanı, derinliği, kaç defa ve hangi aletle sürüldüğü meselesi gelir ki, bunların hepsinin verim üzerinde büyük tesiri vardır. Gübre meselesinin ehemmiyeti daha az değildir: Tarlanın gübrelenip gübrelenmediği, gübrenin nev'i, ahır gübresi ise onun muhafaza şeklinin terkibi, dolayısile pancar mahsulü üzerine çok büyük tesiri vardır. Gübrenin tarlaya yayılma tarzı, mevsimi, toprağın gömülme şekli hep mühimdir. Bunların hepsi hazır olduktan sonra yalnız tohumun ekim zamanı yani şubat veya mart iptidasında veyahud nisan, mayısta ekilmesi mahsulü birkaç misli farkettirir; bundan sonra pancar intaş ettikten sonra yapılan timar ameliyesi, seyreltme işi, kaç defa çapa yapıldığı, bu çapanın ne zaman yapıldığı, hep mahsul üzerine büyük tesirler yapar. Bu işlerin hepsi usulü dairesinde yapılsa bile muvaffak olmak için daha Allahın belâsı olan (Agrotis) denen bir kurt ve (cleonis) isminde bir böceğin genc nebatlara musallat olup olmaması ve bunlarla vaktinde ve usulü dairesinde mücadele meselesi şarttır. Mantarî hastalıklardan bahsetmiyoruz. Bunlarla da iş bitmemiştir: O sene havanın gidişi de mahsul üzerine tesirini göstermeğe başlar; sene yağışlı veya kurak gitmesi, hatta yağmurun nebatın hangi tenebbüt devrinde düşmesinin mahsul üzerinde çok büyük tesiri vardır.

Bu kadar amillerin tesiri altında yetişen bir pancarı topraktan çıkarıldıktan sonra hemen fabrikaya götürülmekle günlerce muhtelif şartlar altında beklemenin gene pancarın şeker verimi üzerine tesiri vardır. Neticede bir dönüm araziden 300-500 mü, yoksa 3000-5000 mi kilo mahsul alınacağına hiç de hayret etmemelidir: Mahsul üzerine müessir olan amillerin hepsi müspet şekilde giderse, bir dönümden 5000 kilo, hatta daha fazla alınabileceğine şüphe edilemez; bilgisiz ve görgüsüz bir çiftçinin ihmali ve cehaleti yüzünden dönüme ancak 300-500 kilo mahsul aldığına da tesadüf edilir. Bu satırları yazan, hayatında bir dönüm buğday tarlasından 30-40 kilo kadar az mahsul alındığını gördüğü gibi, ayni genişlikteki başka bir araziden 500 kilo buğday alındığına da şahid olmuştur.

Demek ki, dönümden alınan mahsul miktarı bir memleketin istihsal miktarı üzerine çok büyük tesir yapıyor.

Bugün bir dönüme ortalama olarak 85-90 kilo kadar buğday alıyoruz. Dönümüne 229 kilo alan Almanya, 298 kilo alan Holanda, ve 302 kilo alan Dani - markayı bir tarafa bırakacak olursak, komşumuz Bulgaristanın 122, Yugoslavyanın 110, Macaristanın ise 139 kilo buğday aldığını görüyoruz. Demek ki biz de dönüme alınan mahsulü Bulgaristanınkinin derecesine yükseltebil - seydik, o zaman bilûmum tarla mahsullerimizin tutarı 500 den 670 milyon liraya çıkardı, yani 170 milyon bir fazlalık.

Fakat aşağıda göreceğimiz gibi dö - nümden alınan mahsulü artırmak hiç de kolay değildir. Bu uzun seneler plânlı bir çalışmanın, çiftçinin görgü ve bilgisinin, hatta diyebilirim ki, umum kültür seviyesinin yükselmesinden, istihsal vasıtalarının tamamlanmasından ve bir çok bunlar gibi tedbirlerden ileri gelen bir meseledir.

Ancak bu ulaşılamıyacak bir «perpetuum mobile» olmadığını diğer milletlerin tecrübelerinden de biliyoruz; meselâ İtalyada 1925 - 26 - 27 senelerinde buğday ekim alanı tahminen 5 milyon hektara yakın olduğu halde bu sahadan alınan mahsul miktarı 60 milyon kental etrafında idi. Halbuki 1937-38-39 yıllarında ekim alanı pek değişmemekle beraber, mahsul miktarı 3 te bir nispetinde artmış ve 80 milyon kental etrafında oynamıştır.

Bu sahada hükûmetimiz ve Ziraat Vekâletimiz de bazı mühim tedbirler almıştır.

Meselenin ehemmiyetine binaen, ileride dönümden istihsali artırmak meselesine ayrı bir makale tahsis edeceğiz, bugün yalnız ana hatları kaydetmekle iktifa edelim.

Memleketimiz ziraatinde daha ne meseleler vardır ki, bunları rasyonel bir şekle sokmağa muvaffak olursak, bun - lardan temin edeceğimiz kâr başlıbaşına bir servettir. Meselâ çiftçilerimiz memlekette tohumu elle serperek, «savurma» tabir edilen usulle eker ve sapanla kapatır. Bu usulle 7-8 santimden daha derine düşerek intaş edemiyen ve sapan tarafından kapatılamıyarak açıkta kalıp kuş ve karıncanın yiyeceği kısmı da hesab edersek, dönüme 25 - 30 kilo kadar tohum atar. Ekim işini makineleştirmeğe muvaffak olursak hektardan 80-100 kilo tohumluk tasarruf edilebilir ki, hububat ekim alanın 5-6 milyon hektarı bulduğuna göre, ekilen tohumluktan yapılacak tasarruf yılda 30-35 milyon lirayı bulur.

Daha bunun gibi ne kadar problemler vardır ki, bunları kuruşlandırdığımız takdirde, hep milyonlarla karşılaşacağımız muhakkaktır.

Evvelâ şunu kaydedelim ki, memleketin son 20 senelik ziraî vaziyeti tarihine kısa bir bakış, Cumhuriyet devrinde ziraat işlerimizin büyük adımlarla salâha doğru gittiğini gösterir.

Daha 10-15 yıl önceye kadar yiyeceğimiz buğdayın bile bir kısmını hariçden getirir ve bunun için milyonlarca para verirdik, öyle ki bazı yıllar bu para 17 - 18 milyon liraya kadar çıkardı. Devletin demiryollar siyaseti sayesinde ziraat ekimi alanının genişlemesi ve Ziraat Vekâletinin dönümden alınan mahsulü artırmak için aldığı rasyonel tedbirler neticesinde evvelce hariçden celbettiğimiz mahsullerin bazılarını şimdi kendimiz yetiştiriyoruz, hatta ihtiyacımızdan artanını dışarıya bile satıyoruz. Daha 10 - 12 yıl önce işlediğimiz arazi memleket sathının yüzde 7 sini teşkil ettiği halde bu nispet bugün yüzde 9.7 ye çıkarılmıştır.

Cumhuriyet devrinde kurulmuş olan birçok fennî ziraat müesseseleri istih - salin artmasına, tedricen kalitesinin yükselmesine ve standardlaşmasına, sağlam esaslara dayanarak yardım etmektedir. Ziraatimizdeki inkişaf, hükûmet ve Ziraat Vekâletinin yardımile çiftçilerin istihsal vasıtasının artmasını istatistik rakamlara istinad ederek canlandırmak bu yazının çerçevesi haricindedir. Bizim maksadımız, daha ne gibi tedbirlerin alınması lâzım geldiği hakkında düşüncelerimizi bildirmektir.

Gelecek yazımızda, bugünkü şartların icab ettirdiği harb iktısadiyatı zaruretlerine göre ziraî bir seferberlik tertib ve tatbik etmenin lüzumunu mütalea edeceğiz.

Ahmed ARAZ

Antonesko artık Berlinin hoşuna gitmiyormuş!

Nevyork 12 (a.a.) — «Afi» Belgraddan Nevyork Herald Tribune gazetesine bildirildiğine göre, Antonesko kabinesi Berlinin hoşuna gitmemeğe başlamıştır ve pek yakında değişecegtir.

Plebisitin neticesi

Bükreş 12 (a.a.) — Rador ajansı bildiriyor:

2 martta yapılan plebisitin resmî neticesi şudur: 2.960.290 evet, 2996 hayır. Evet diyenlerin yüzdesi 99,9, hayır diyenlerin yüzdesi 0,9 dur. Bu netice, plebisit komisyonu tarafından General Antonesko'ya bildirilmiştir.

İtalyadaki İngiliz esirlerine iyi bakılıyormuş

Londra 12 (a.a.) — Harbiye Nazırı Margesson, dün, Avam Kamara - sında sorulan bir sule tahriren şu cevabı vermiştir:

«Enternasyonal kızılhaçından gelen raporlar, İtalyadaki İngiliz harb esirlerine şayani memnuniyet bir tarzda muamele yapıldığını bildirmektedir.»

Hadiseler Arasında — FELEK

Olur inşallah!

Merhumu hayli zamandır anmamakla vefasızlık etmiş oldum.

Nasreddin Hoca bir gece yatarken karısına:

— Yahu! Yarın yağış olursa çifte gideceğim, güneş olursa oduna, demiş.

Karısı da:

— Efendi! İnşallah, de! cevabını verince:

— Canım bacı! Hava ya güneş olur, ya yağış! İkiden hâli değil ki inşallah diyeyim! deyip kesmiş.

Ertesi günü hava biraz çisentili imiş. Hoca çifte gitmek üzere yola düştüğü sıra bir takım zorbalar kendini önlemişler ve:

— Falan köye nereden gidilir? diye yol sormuşlar. Hocanın:

— Bilmem! cevabına da kanaat etmiyerek zavallıyı bir güzel pataklatıktan sonra o gün kendilerine kılavuzluk ettirmişler.

Sırsıklam yağmur altında bütün gün yaya gezip yorulmuş olan Hoca bitab bir halde akşam üstü evinin kapısını çalıp da karısı:

— Kim o? diye seslenince:

— Yahu! Benim inşallah! cevabını vermiş.

Bir buçuk senedir bizi peşinden koşturan siyasî ve askerî hâdiseler o kadar çok sürprizlerle dolu idi ki en salâhiyetli kimselerin tahminleri bile boşa çıkarak kimsede fikrini müdafaa edecek mecal kalmadı. Şimdi bunları düşündükçe Nasreddin Hocanın yukarıya naklettiğim fıkrasını hatırlamamak mümkün olmuyor.

Bütün dünya Fransayı cihanın en mükemmel askerî kuvveti olarak kabul ederken bunun bir hayalden ibaret olduğu 15-20 gün içinde bu efsanenin yıkılıvermesile anlaşıldı. Kendisinden cihanşümul bir hareket beklenen Fransız ordusu iki milyon esir verdi. Buna mukabil yaralı ve ölü adedi elli bini bulamadı ve bundan anlaşıldı ki bu ordu harbetmedi veya edemedi. Bu inhidam bütün dünya için pek fena bir sürpriz oldu. On beş gün sonra İngilterenin de -Fransadan mahrum kalması sebebile- teslimi silâh edeceği, yoksa Alman tayyareleri tarafından tahrib olunacağı ileri sürüldü. Bunun da boş bir tahmin olduğu meydana çıkmış bulunuyor.

Fransa yıkılmak üzere iken (Aman geç kalmıyayım! Harb bitince galibler arasında bulunayım) diye alelâcele Fransaya harb ilân eden İtalya, beleşten bir galebe kazanmak şöyle dursun 8 milyonluk efsanevî askeri haşmeti çöktü. İki ayın içinde Afrikadaki müstemlekelerini ve o meyanda daha beş sene evvel tacına ilâve ettiği imparatorluk unvanını da kaybedecek vaziyete düştü.

İspanya, Cebelüttarıka saldıracak dediler, olmadı.

Almanya İngiltereyi istilâ edecek, Manş kanalında ateşten bir koridor yapıp geçecek dediler, olmadı.

Verdikleri ültimatomun reddi üzerine, İtalyanlar Yunanlılara harb ilân ettikleri zaman çoğumuz, hatta bu işlerden en çok anlayanlarımız:

— İtalyanlar on beş günde Selâniğe inerler, iddiasında bulundu.

Halbuki iş tersine döndü. İtalyanlar Yunanistana değil, Yunanlılar İtalyan arazisine girdiler. İtalyan taarruzundanberi, tevali eden Yunan muzafferiyetlerinin yanında bir tek İtalyan muvaffakiyeti kaydedilemedi.

Almanların Balkanlara girişleri üzerine de gene türlü türlü tahminler başladı. Kimisi Selâniğe ineceklerini, kimisi, Yugoslavyadan geçeceklerini, kimisi Trakyaya saldıracaklarını yazıp duruyor ve bu ddialarını azçok kuvvetli delillere istinad ettiriyorlar. Lâkin geçen hâdiseler gösterdi ki; ya elimizdeki delillerin, yahud istidlâl unsurlarını iyi tanımayışımızın neticesi olarak tahminlerimizde muttasıl aldanıyoruz. Kararlarımıza mizacımızın müteheyyic veya sakin oluşu büyük nispette tesir ediyor. Temenni veya endişemizi tahminimize esas ittihaz ediyor yani muhakememize hissiyat karıştırıyoruz. Sade biz değil, binlerce, yüz binlerce adam böyle hareket ediyor. Dünyada artan bir çok şeylere mukabil eksilen maddelerden biri de serinkanlılık ve hissiyattan ari muhakemedir. Anî tesirler ve kuru duygular kanaatlerimize çok müdahale ediyor.

Yakinimizde cereyan eden hâdiselerin üzerimizdeki temaşaî tesirleri o kadar göz karartıcı oluyor ki; bu büyük harb badiresinin hakikaten en büyük hâdisesi olan Amerika yardımı meselesini bile üçüncü, dördüncü plânda görecek kadar galatı rüyete uğrayoruz. Halbuki bugün 60 bin cepane fabrikası, hesabsız servet ve kuvvet membalarile zengin ve dinamik 130 milyon Amerikalının mihvere karşı, İngilizlerin yanıbaşına geçmesi hâdisesi harbin neticesi üzerine yüzde yüz müessir olacak en büyük vakıadır.

İmdi geçen bunca siyasî ve askerî hâdiselerle isabetsizliğini anladığımız tahminlerimizi artık daha ihtiyatlı ve ölçülü yaparken Nasreddin Hoca gibi (inşallah) diye kapıyı biraz aralık bırakmak akıllıca bir hareket olur.

B. FELEK

Dünkü Meclis

Ankara 12 (a.a.) — Büyük Millet Meclisi bugün Şemseddin Günaltayın başkanlığında toplanmış ve Denizli meb'usu doktor Kâzım Samanlının vefatı ettiğine dair tezkerenin okunmasını müteakib müteveffanın hatırasına hürmeten bir dakika ayakta sükût edilmiştir.

Meclis bundan sonra Büyük Millet Meclisinin 1940 yılı birinci ve 1941 yılı ikincikânun ayları hesabı hakkındaki murakıb raporlarına ıttıla kesbetmiştir.

Meclis cuma günü toplanacaktır.

Ticaret Ofisi müdürlüğü

Ankara 12 (Telefonla) — Ticaret Vekâletindeki yeni iaşe teşkilâtına yapılmış olan tayinlerden mühim bir kısmı yüksek tasdikten çıkmıştır. Bugünlerde neşrolunacaktır. Öğrendiğime göre, Dış Ticaret dairesi eski reislerinden Ahmed Cemal Con Ticaret Ofisi müdürlüğüne tayin edilmiştir.

«CUMHURİYET» İN EDEBÎ ROMANI: 81

Kızıl Vazo

Yazan: **Peride Celâl**

Onun ıztırabdan solmuş, zayıflamış yüzü, o sevgili yüzü gözlerimin önüne geldi. Benden nasıl nefret ediyordu, beni nasıl kinle düşünüyordu kimbilir!.

Haklı, diye, mırıldandım. Babasını öldürdüm, onun kanından bir insanın kanına ellerim bulaştı. Fakat hiç fena bir maksadım olmadığını, onu öldürmeyi düşünmediğimi ve babası olduğunu bilsem elimi kıpırdatamıyarak kendimi onun kurşunlarına terkedeceğimi bilmesi lâzımdı. Hayır, muhakkak bu cinayeti kasden yaptığımı, babamın intikamını almak için babasını öldürdüğümü sanıyordu.

Onun tarafından böyle feci bir şekilde itham edilmekl.

Ayağa fırladım. Odada dolaşmaya başladım. Dedem, ninem hattâ babam, hepsi, en yakınlarım oldukları halde bana şimdi başka bir dünyaya, başka bir âleme aidlermiş gibi görünüyorlardı. Bu zavallılar köhne ve mel'un âdetlerin, an'anelerin esiri olarak cinayetlere göz yummuş, ölümlere sürüklenmiş ve bunu bir kanun gibi kabul etmişlerdi.

Fakat biz bu vahşiliğin niçin kurbanı olalım, cezasını niçin biz çekelim?. İşte buna isyan ediyordum.

Bunları Rızaya anlatmak, bu mel'un kan davasından nasıl ürktüğümü, dehşet duyduğumu, söylemek, bin türlü felâkete sebeb olan, hayatımı mahveden bu macerada masum olduğuma onu inandırmak istiyordum.

Odanın ortasında bir an hareketsiz durdum. Gözlerim azimle yanarak kısa bir müddet düşündüm. Sonra şapkamı düzelttim. Çantamı, eldivenlerimi aldım. Odamdan çıktım. Aşağı inmeden evvel bir an olduğum yerde durdum. aklıma kızıl vazo gelmişti. Heyecandan titriyordum. Yavaş yavaş karşımdaki kapıya doğru yürüdüm. Bu oda evvelce İstanbula geldiğimiz zamanlar babamın yattığı oda idi. İçeri girdim. Kasa, orada, köşede duruyordu. Bir hırsız gibi ilerledim. Sonra birdenbire hatırlayarak döndüm, anahtarları aradım. Ve onları küçük ceviz çekmeceden alarak kasayı açtım. Kızıl vazo karşımda duruyordu. Elime aldım. Kısa bir muayeneden sonra vazoyu ikiye bölen çizgiyi gördüm ve çevirmeye başladım. yavaş yavaş açıldı. O zaman açılan boşluğun içinde o kocaman altını, etrafındaki iri zümrüdlerle gördüm. Harikulâde güzel bir mücevherdi. Bir başkasının malına dokunuyormuşum gibi içimde sıkıntı duydum. Uzanan elim titredi. Fakat kararımdan dönmek istemiyordum. Bir hırsız gibi zümrüdlü altını aldım ve çantama koydum.

Merdivenleri kimseye görünmeden indim. Evden çıktığımın da kimse farkına varmamıştı. Köşede bir taksi bulup atladım. Şişliye çekmesini söyledim Rızanın apartımanını güçlükle bu[illegible]

(Arkası var)

Hüseyin sesini çıkarmıyordu. Yalnız eve yaklaştığımız zaman:

— Biliyorum Azize, dedi, bu pek acı bir darbe, fena, çok fena bir tesadüf... Sana kaç kere söylemek istedim fakat...

— Demek biliyordun Hüseyin?

— Vak'adan bir gün sonra öğrenmiştim. Sana söylemeye cesaret edemedim. Kendimde bu kuvveti bulamadım. Öyle müthiş bir haber olacaktı ki, belki bunu sana söylediğim için beni affetmiyecek, ebediyen nefret edecektin.

— Hüseyin şimdi ne yapacağız!

Bu son söz bir feryad gibi dudaklarımdan döküldü.

Otomobil evin önünde durmuştu. Hüseyin elimi tuttu:

— Sen her zamankinden daha fena bir haldesin Azize... Gözlerin, yüzün beni korkutuyor. Kendine gel. Hiç bir şey yapmıyacağız. O, bu hâdisede senin kasdî bir maksadla hareket etmediğini biliyor.

— Babasını öldürdüm Hüseyin!

— Evet yavrum, fakat istemiyerek. Hem o zaman babası olduğunu bilmiyordun ki..

Eve girerken «teyzemi, hepsini uzaklaştır Hüseyin, dedim, kimseye tahammülüm yok. Yalnız kalmalıyım...»

Odama çıktım. Soyunmadan sırtımda mantom, başımda şapkam, karyolamın ucuna çöktüm.

Düşmanımın oğlunu sevmiştim. Esmayı, Tosunların kızını hatırlamayı, Tosunların kollarında, aşkı uğrunda dım. Dedemin kollarında, aşkı uğrunda ölen vefakâr güzel kasabalı kızını.. Seneler geçmişti. Ve senelerden sonra gene ayni şey tekerrür ediyordu. Ayni eski Tosunlardan ve Sönmezoğullarından bir kadınla bir erkek birbirinin kollarına düşüyordu. Ne tesadüfler, ne korkunc tesadüfler Allahım!

Şimdi anlıyorum. Hepsini anlıyorum Rızanın niçin kadınlardan nefret ettiğini, onlardan kaçtığını anlıyorum. «Bizim ailemizin felâketine bir kadın sebeb oldu» demişti. Bu sözün manasını da anlıyorum. Esmayı, ailesinin felâketine sebeb olan o güzel köylü kızını, halasını tel'in ediyormuş demek!.

SPOR

Millî küme maçları başlıyor

Millî küme futbol maçları 23 martta başlayacaktır. Bu münasebetle Ankara ve İzmir takımlarının murahhasları şehrimize gelerek cuma günü mıntaka merkezinde yapacakları toplantıda talimatnameyi tespit edeceklerdir. Geçen mevsim, millî küme şampiyonu Fenerbahçeyi mağlûb ederek Türkiye futbol birincisi olan Eskişehir Demirspor takımının da millî kümeye girmesi için bu toplantıda bir karar verilecektir.

Eskişehir Demirspor takımı millî kümeye kabul edilecek olursa, Ankaradan üç takımla millî küme maçları on kulüb arasında oynanacaktır. Demirsporun millî kümeye alınması Futbol Federasyonunca da tasvib edilmektedir.

Bisiklet ajanlığının tertib ettiği müsabakalar

İstanbul mıntakası bisiklet ajanlığı tarafından muhtelif tarihlerde üç müsabaka yapılacaktır. 23 martta 50 kilometrelik, 6 nisanda 60 kilometrelik yol üzerindeki müsabakalar Mecidiye köyü, Hasıosman tepesi arasında yapılacaktır.

Üçüncü müsabaka 13 nisanda 70 kilometrelik bir mesafe dahilinde, Topkapı ile, Büyükçekmece arasında olacaktır.

Bu üç yarışta en iyi dereceyi alan sporcuya bir kupa hediye edilecektir.

Birinciden ,üçüncüye kadar derece alanlara madalyalar verilecektir.

Serbest güreş müsabakaları

İstanbul güreş ajanlığı önümüzdeki pazar günü, Fatih Güreş kulübü salonunda serbest güreş müsabakaları yapacaktır.

Tecrübeli ve tecrübesiz güreşçiler arasındaki bu müsabakalara saat 13 te başlanacaktır.

Atletizm hakem kursu açılıyor

İstanbul mıntakası atletizm hakemi yetiştirmek maksadile bir kurs açacaktır. Kursa devam etmek istiyen beden terbiyesi hocalarile ,atletizm yapmış olanlar yirmi beş marta kadar mıntaka merkezine müracaat ederek kaydolacaklardır.

Hakem kursunu, yüzbaşı Hüsameddin ve Zeki ile Deniz lisesi beden terbiyesi muallimi eski uzun atlama rökordmeni Tevfik, atletizm ajanı Ali Rıza, eski atletlerden Naili ve Füruzan idare edeceklerdir.

Hakem kursu iki ay devam edecek, amelî ve nazarî olarak yapılacak imtihanda muvaffak olanlara lisans verilecektir.

Hakem kursu nihayetinde umumî bir konferans yapılacaktır.

İnönü kros müsabakası

İstanbul mıntakası atletizm ajanlığı 30 mart pazar günü Mecidiye Köyü yolu üzerinde 6 kilometrelik bir kros yapacaktır.

İnönü koşusu namile yapılacak bu müsabakaya bine yakın bir atlet grupunun iştirak ettirilmesi için çalışılmaktadır.

Yeni basketbol sahası

İstanbul mıntakası Taksimdeki tenis sahasının yanında bir de basketbol sahası yaptıracaktır.

Tenis kortlarının iki tarafı çam ağaçlarile süslenecektir.

Mektebler arasındaki kros müsabakası

30 martta İzmirde yapılacak Türkiye kros birinciliğine iştirak edecek mektebler muhtelitini seçmek üzere önümüzdeki çarşamba günü Mecidiye köyü yolu üzerinde bir seçme müsabakası yapılacaktır.

4500 metrelik bu müsabakaya her mektebden iki atlet iştirak edecek ve en iyi dereceyi alan dört atlet mektebler muhteliti namı altında İzmire gidecektir.

Koşuya saat 16,30 da başlanacaktır.

Mekteb maçları

Dün mekteb maçlarına Şeref stadında devam edilmiştir. Muallim mektebile Şişli Terakki 0 - 0 berabere kalmışlardır. Işık lisesi 5 - 0 Yüce Ülküy'i mağlûb etmiştir.

Ankara Borsası 12/3/941

Londra	1 Sterlin	5.2375
Nevyork	100 Dolar	132.20
Cenevre	100 İsv. Frc.	29.675
Atina	100 Drahmi	0.9975
Sofya	100 Leva	1.6225
Madrid	100 Peçeta	12.9325
Belgrad	100 Dinar	3.175
Yokoha.	100 Yen	31.1225
Stokholm	100 İsveç K.	30.99

Cumhuriyet Halk sütunu

Erzurum - Kars trenleri

Talebe Yurdunda Kemal Çilingir imzasile:

«Memleketin bütün tren şebekelerinde talebenin tenzilâtlı tarife ile seyahat etmelerini temin eden Münakalât Vekâletine, ilmü irfan ocağına mensub gencler hep birden müteşekkirdirler. Fakat Erzurum - Kars yolu da Devlet Demiryollarına aid olduğu halde tenzilâtlı tarifenin orada cari olmaması 250 kilometre kadar süren bu mesafede seyahat eden yüksek ve orta mekteb tahsil genclerini ve ailelerini müşkül mevkie koyuyor. Münakalât Vekâletinden bu hatta dahi talebenin tenzilâttan istifadesi için lâzımgelenlere emir vermesini dileriz.»

Emniyet Umum müdürlüğünün nazarı dikkatine

Düzcede eski orman muhafaza memuru Rıza Üstün imzasile:

«335 senesine kadar Geliboluda polis memuru idim. Yunan işgali üzerine Anadoluya geçtim. Boluya tayin edildim. Tekaüdlük zamanım gelince hizmet cedveli çıkartmak icab etti. Gelibolu kaymakamlığına vuku bulan müracaatime evvelâ (künyesi bulunamamıştır) cevabı geldi. Düzce kaymakamlığı vasıtasile tekrar teşebbüsatta bulundum. Tekid telgrafları çektim. Üç aydır cevab verilmedi. Tekaüdlük hakkından istifadem bu muamelenin tekemmülüne vabeste olduğundan mağdur ve perişan vaziyette kaldım. Alâkadar makamın nazarı dikkatini celbeylemenizi rica ederim.»

Bir Ziraat mektebi mezununun müşkül vaziyeti

Ankarada Samanpazarında Hasan Tarlacı imzasile:

«Ziraat Mektebinin 338 senesi mezunlarındanım. Askerliğimi yaptıktan sonra Ziraat Vekâletine müracaat ederek bir memuriyet istedim. (Münhal yok) cevabını aldım. Hayatımı kazanmak için başka vekâletlerde iş aradım. (Ziraat Mektebi mezunları mecburî hizmetlerini yapmadan biz iş veremeyiz) dediler. Ben vakıâ çiftçi çocuğuyum ama, ailemizin ancak 50 dönüm arazisi vardır. Bundan alınacak mahsul maişetimizi temine kâfi gelmez. Ya Ziraat Vekâleti bana bir iş versin, yahud da başka vekâletlerde çalışmama müsaade etsin. Böyle sefil ve perişan dolaşmıyayım.»

Makara ihtikârı devam ediyor

Fatih İtfaiye caddesi 100 numarada Ahmed Ödemiş imzasile:

«Bazı toptancılar tüccardan düzinesi 85 kuruşa aldıkları makine makaralarının düzinesini seyyar esnafa 120 kuruşa veriyorlar. Onlar da el altından tanesini 12,5, 15 kuruşa satıyorlar. Fiat murakabe komisyonu vakıâ makaralara nark koymuştur ama, o fiata piyasada makara bulmak imkânı yoktur. Bunların toptan satışının Kızılay veya buna benzer bir hayır müessesesine verilmesi ve bu suretle halkın ihtikâra kurban olmaktan muhafaza edilmesi muvafık olmaz mı?»

Konferans ve temsil

Eminönü Halkevinden:

1 — 13/3/941 perşembe akşamı saat 20,30 da Evimiz temsil şubesi (Saadet perdesi) piyesini temsil edecektir.

2 — 14/3/941 cuma akşamı saat 20,30 da Evimiz azalarından muharrir Nusret Safa Coşkun (millî birlik) mevzuunda bir konferans verecek ve temsil şubemiz (Saadet perdesi) piyesini temsil edecektir.

3 — 15/3/941 cumartesi akşamı saat 20,30 da Dr. Nuri Fehmi Ayberk (gözlerimizi nasıl koruyalım?) mevzuunda bir konferans verecek ve temsil şubemiz (Saadet perdesi) piyesini temsil edecektir.

Her üç toplantının numaralı giriş kartlarının Evimiz bürosundan alınması rica olunur.

***

Eminönü Halkevinden:

1 — 13/3/941 perşembe günü (bugün) saat 17,30 da Evimiz salonunda Üniversite İktısad Fakültesi doçentlerinden Refi Şükrü tarafından (harb iktısadiyatı) mevzuunda bir konferans verilecektir.

2 — Türkiye San'at mektebleri mezunları cemiyetinin seri konferanslarından beşincisi 14/3/941 cuma günü saat 18,30 da Lokmanhekim tarafından verilecektir. Mevzuu (kaç türlü zehirli gaz vardır?) Her iki konferansa giriş serbesttir.

Eserler arasında

Tarihten çizgiler

Güzide ressam Salih Erimez, Türk inkılâblarının azametini daha iyi tebarüz ettirebilmek için psikolojik bir tarz bulmuş; istibdad, iptidaî an'aneler ve hurafeler mazisini bütün fena âdetleri, gülünç ve hazin hayat tecellilerile canlandırmak... Bugünün müspet, temiz ve asil Türk hayat sahnelerile karşılaştırınca çocuklarımız yurdda yaratılan inkılâbların geniş, engin manalarını daha iyi anlıyabiliyorlar. İşte, üstad, Ankarada açtığı sergide teşhir edilen bu terbiyevî karikatürleri «Tarihten çizgiler» ismi altında toplıyarak güzel bir cild halinde neşretmiştir.

Muhtevasının bu bambaşka hüviyetidir ki, Salih Erimezin eserini lâalettayin bir karikatür albümü olmaktan çok ileri bir kıymete ulaştırmaktadır. «Tarihten çizgiler» i tetkik edecek bir Türk çocuğu, mazide bu milletin çektiği belâları, asırlarca ayağına zincir olan berbad an'aneleri, Türk cemiyetinin niçin uzun yıllar medeniyet âleminden uzak kaldığını hakikaten açık, sarih çizgiler halinde görecek, o manzara içinde bugünkü Türk camiasının göz kamaştırıcı varlığını bir an düşününce. Türk inkılâbları adı verilen büyük hâdiseyi daha iyi hazmedecektir.

Ruhî âmil olarak şekil ve ifadesindeki bu hususiyet şayanı takdirken ressamın san'at bakımından gösterdiği çizgi ve kompozisyon mehareti de eserin kıymetine bir ilâve olmuştur.

Güzide ressamı tebrik eder ve «Tarihten çizgiler» i herkese hararetle tavsiye ederiz. *F. O.*

Yurdum ve Sevgilim

Yeni nesiller arasına yarı mizah, yarı ciddî sayısız şiirlerile karışarak, Türk cemiyetine zaman zaman ya zarif bir ruh ahenginin billûr sesini, ve yahud ince nüktelerle örülü güzel şiirler vermiş olan pek incecik san'atkârımız Necdet Rüştü bir kısım şiirlerini bu isim altında toplıyarak neşretmiştir. İçinde nefis manzumeler vardır. Her halde okumalısınız.

Çocuk Esirgeme kurumu yıllık balosu

Çocuk Esirgeme kurumu İstanbul merkezi tarafından her sene şubat, mart aylarında tertibi mutad bulunan yıllık balo, bu sene de martın 15 inci cumartesi gecesi Taksim Belediye kazinosunda verilecektir.

Balonun her senekinden daha mutena ve çok daha zengin olması için yapılan hazırlıklar ikmal edilmek üzeredir.

İstanbulun en müstesna balosu olup vilâyetimiz dahilinde bu sene içinde yeniden açılmaları kararlaştırılan çocuk dispanser ve kreşlerinin ilk tesis masraflarına karşılık tutulacak olan mezkûr balonun büyük bir rağbet göreceği şüphesizdir.

Aşk ve rüya memleketi olan Macaristanda çevrilen... Müziğin neş'esi, hayatın esrarı... Rekabetin ateşile süslenen büyük film...

Bu akşam LÂLE de göreceğiniz

HÜSAR AŞKI

Macar Dünya Güzeli SZELECZKY ZİTA ile Kudretli yıldız MARGİT MAKAY'ın

Göz kamaştıran bir lüks ve ihtişam içinde yarattıkları bir san'at güneşidir.

ÇOK MÜHİM İKİ HARB JURNALI BİRDEN

1 — TÜRKÇE Biritiş Paramunt Jurnalda: Hava gözcüleri iş başında, Amerikan pilotları İngilterede, Hava tehlikesi karşısında müdafaa.

2 — RUMCA 3 numaralı Yunan Jurnalı: Arnavudlukta Yunan - İtalyan topçu düellosu, İtalyanlardan alınan mühimmat... Yunan Erkânıharbiyesi cephede...

Bu akşam SARAY sinemasında

Siyah Afrikanın yakıcı merkezinde geçen büyük bir aşk macerası... Bir kadın talihi... Kin saikasile birbirine düşman iki erkek...

ÇAM SAKIZI KONGO'da

Baş rollerde: ANN SOTHERN - JOHN CAROLL

En canlı, en ihtiraslı ve en orijinal MACERA ve AŞK ROMANI

İlâveten: FOKS JURNAL son dünya ve harb haberleri

ŞEHİR TİYATROSU

TEPEBAŞI DRAM KISMINDA

Bu akşam saat 20,30 da

MEŞALELER

Beyoğlu İstiklâl caddesi

KOMEDİ KISMINDA

Bu akşam saat 20,30 da

PAŞA HAZRETLERİ

***

RAŞİD RIZA Tiyatrosu

14 mart CUMA

Üsküdar Hâle sinemasında

BOBSTİL

Yarınki CUMA matinelerden itibaren:

ASRÎ SİNEMADA

Beyoğlunda henüz görülmemiş olan

DÜŞMAN ELİNDE ESİR

TÜRKÇE SÖZLÜ BÜYÜK BİR MACERA VE HARB FİLMİ

Hissî, Müessir ve Heyecanlı sahnelerle dolu casusluk filmi. Baş rollerde:

DOUGLAS FAİRBANKS Jr. ve LESLİE HOWARD

TÜRKÇE SÖZLÜ TÜRKÇE SÖZLÜ

YILDIZ SİNEMASI

VEDA ŞARKISI

Rumca sözlü ve şarkılı

Filminin 2 nci haftası

BAŞLIYOR

Sinema tarihine altın harflerle yazılacak bir film

ANA ISTIRABI

Oynıyanlar: KATE DORSCH ve PAUL HÖRBİGER

Bir ana kalbinin hazin nağmesi...

Yarın akşam ŞARK sinemasında

SAKARYA SİNEMASINDA

HARRY BAUR ve ANNİE DUCAUX

tarafından yaratılan

BEETHOVEN'in AŞKI

Filminde Paris Konservatuarı orkestrasının iştirakile büyük kompozitörün bütün musiki eserlerini dinliyeceksiniz.

Gaz harbi.. Hava bombardımanları.. Casuslar ve casus avcılığı...

ZEHİRLİ GAZLAR ESRARI

JOHN LEDER— NOEL MADESAN

Hareket ve heyecan dolu bir filmde ayni zamanda bir aşk mevzuu bulacaksınız.

Tahir ile Zühre - Leylâ ile Mecnun

Ferhad ile Şirin - Kerem ile Aslı

Gibi efsanevî ve ölmez aşk hikâyelerini gölgede bırakacak

LEYLÂ ile GRAY'ın

Aşk maceralarını TÜRKÇE Sözlü ve Şarkılı

GÜL BABA

Tarihî filminde göreceksiniz.

Yakıcı ve hakiki aşkın alevlerini saçan ve aşkı terennüm ve teganni eden baştan aşağı şiir ve azamet bir şaheser... Klâsik Türk sazının bir dizi halinde envaini toplayan bu büyük film

PEK YAKINDA

SÜMER ve TAKSİM

Sinemalarında

Beşiktaş **SUAD PARK** Sineması

TYRONE POVER'in ikinci Şaheserini müjdeler:

BRODVAY GÜLÜ Tyrone Pover alice Faye Al Jo'son

İlâveten HACI RESUL Türkçe sözlü - şarkılı

BU AKŞAM **İPEK** Sinemasında

Aşk ve ihtiras dolu heyecanlı bir macera

SON GEÇİD

Büyük Fransız filmi Baş rollerde:

Büyük Vals filminin unutulmaz artisti FERNAND GRAVEY VE Günahkâr kızlar filmini yaratan CORİNNE LUCHAİRE

RADY[O]

Bu günkü prog[ram]

8,00	Program	18,03	Ca[...]
8,03	Haberler	18,40	Fa[...]
8,18	Müzik (Pl.)	19,10	Ko[...]
8,30	Konuşma	19,30	Ha[...]
8,35	Müzik (Pl.)	19,45	Sa[...]
8,45	Ev kadını	20,15	Ra[...]
★		20,45	Mü[...]
12,30	Program	21,00	İst[...]
12,33	Türküler	21,30	Ko[...]
12,50	Haberler	21,45	Or[...]
13,05	Türküler	22,30	Ha[...]
13,20	Müzik (Pl.)	22,45	Ca[...]
★			
18,00	Program	23,30	Ka[...]

Matbuat Teknisy[enleri] Birliği senelik kon[gresi]

Birliğimizin mutad senel[ik kon]gresi 6 nisan 941 pazar g[ünü saat] 14 te Eminönü Halkevi sa[lonunda] da akdedileceğinden aza[nın] hemehal hazır bulunmaları [ce]miyetle rica olunur.

Müzakerat ruznamesi:

1 — Heyeti idare rapor[u ve kı]raati.

2 — Hesabatın tetkiki [ve] heyetinin ibrası.

3 — Nizamnamenin ba[zı madde]leri üzerinde tadilât ve bi[r ic]timaî yardım müddetinin [...]

4 — Yeni heyeti idare in[tihabı].

Ölüm

Topçu feriği merhum [...] Paşa kızı, liva kumandan[ı ...] Hafız Besim Bey eşi, Anka[ra ...] mune hastanesi bevliye m[ütehas]sıslarından doktor Feyzi [...] kayınvalidesi, Nahid Sırrı [...] de Tanerin valideleri ve [...] Vekâleti ikinci şube müdü[rü] Rüştü Zorlu ve Paris sefa[reti] kâtibi Fatin Rüştü Zorlu[nun anne]ları Bayan Melek epeyce [zaman]danberi çekmekte olduğu [hastalık]tan kurtulamıyarak rahm[eti rahmana] ka intikal etmiştir. Cenaze[si bugün]kü perşembe günü saat 3,30 [da ...] oğlu Yeniçarşı, Çorlu [...] karşısında 8 numaralı [...] kaldırılarak ikindi nama[zı ...] camiinde kılındıktan son[ra ...] kezefendi kabristanına [defnedile]cektir. Salihatı ümmetten [...] hume bir çok hayır işleri [yap]mış ve İstihlâki Millî Ha[...] miyetini tesis ederek uzu[n ...] riyasetini uhdesinde bu[lunduran] ve Harbi Umumide dört s[...] detle tesis ettikleri İstih[...] hastanesini idare etmişler[...] zayiattandır. Cenabı Hak[k rahmet]ine mağfiret ve geride b[ıraktığı] ailesi efradına sabır ve [...] dileriz.

***

Şair Kâzım Paşa kızı, [...] gelini, Hâmi Dündar ve [...] darın validesi, Kemal O[...] yınvalidesi, Adnan Okta[y ...] validesi Bayan Saadet ö[lmüştür ...] etmiştir. Cenazesi bugün [...] iskelesinde Muvakkithane [...] sindeki 9 numaralı evin[den kaldı]rılarak öğle namazı Osm[anağa ca]miinde kılındıktan sonra [...] ahmedde şehidlikteki m[...] defnedilecektir.

Teşekkür

Geçirmiş olduğum bir [ameliyat ...]siyonu neticesinde husu[...] rızayı dünya tababetinde [...] kiyeti ender kaydedilen [...] ye ile bertaraf eden Gur[...] nesi bevliye mütehassısı [dok]tör Ali Eşrefe minnet ve [şükran]larımı arzeder ve amel[iyat] sında büyük yardımı do[kunan ...] avini Eşref Atabaya ve [...] yattığım müddetçe şef[katini] sirgemiyen servis başhem[şi]yire ve hemşire Melâha[t ...] teşekkürlerimi açıkça [...] kendime bir borc bilirim.

Ankara Yüksek Ziraat [Enstitüsü] Hıfzıssıhha Enstitü[sü ...] toran Fikri [...]

***

Aile reisimiz ve sevgil[i ...] ölümü dolayısile elem ve [...] her suretle iştirak eden [...] terem dostlarımıza te[şekkür e]deriz.

Merhum Yorgi E. Teo[...]

Bir fincan kahvenin [...] hatırı vardır. Şimd[i ...] misafirlerine

KARAMELÂ C[...]

İkram ediyor. Bab[...]

ŞEKERCİ H. MUST[AFA] MAHDUMU

Sihirbaz

YAZAN: *Somerset Maugham* — 27 — ÇEVİREN: *Hamdi Varoğlu*

— Chartros'da, Madam Bloomfield'in evinde birkaç gün kalmak isteyorum, dedi, benimle gelir misiniz? Dünyanın en güzel katedralını görürsünüz, bir parça dolaşır, avunursunuz. Sükûnet bulursanız, vaziyeti daha iyi muhakeme edersiniz.

Porhoetde ısrar etti, ve Arthur, nihayet razı oldu. Ertesi gün, Susie onu Chartres'a götürdü. Madam Bloomfield, sıkıcı bir kadın değildi. Susie, gene adamı, tam bir hafta orada alıkoydu.

Arthur, bu değişikliğin, kendisine iyi geldiğini itiraf etmekle beraber, geçirdiği heyecandan sonra, bir parça rehavete düşmüştü. Susie onu, Bretanya'ya gidip, üç hafta kalmağa ikna etti. Doktor, çocukluğunu içinde geçirdiği manzaraları tekrar görmek arzusunda idi.

Nihayet Parise döndüler Garda, Arthur, bir saat sonra lokantada Susie ile buluşmağa söz verdi. Susie ile Porhoet, akşam yemeğini orada yiyeceklerdi.

Arthur, doktorun elini sıkarak:

— Sinirlerim pek altüst olmuştu, dedi, şimdi muvazenemi buldum. Vallahi aklımı kaçırıyordum! Az daha, sihir denilen o deli saçmalarına inanacaktım. Londraya döner dönmez. Avukatımı göreceğim. Netice itibarile, Haddo'yu hırsız bir adam gibi görüyorum. Eğer hakikaten deliyse, onu timarhaneye koyarız, Margaret de hür kalır. İyiliğinizi kat'iyyen unutmıyacağım.

Susie gülümsedi ve omuz silkti. Margaret, Arthur'ün yanına dönüp gelirse, dostların pabucu dama atılacaktı. Böyle düşündüğü için utandı. Netice itibarile Arthur'ü seviyordu ve ona herhangi bir hizmette bulunmaktan memnun olması icab ederdi.

Elbise değiştirmek üzere otele döndü ve aheste yürüyüşle, doktorun evine gitti. Doktor Porhoet kendisini bekliyordu. Arthur'den bahsettiler. Geciktiği için merak ediyorlardı. Nihayet, o da geldi. Yüzünde, derin bir heyecan okunuyordu. Onu, hiç bu kadar müteessir görmemişlerdi.

— Otelden geliyorum. dedi, siz çıkmışsınız, ben gitmişim. Beni niçin Paristen ayırdınız?

Susie:

— Ne oluyorsunuz? diye sordu.

— Margaret'e müthiş bir şey oldu

Susie yerinden sıçradı:

— Ne biliyorsunuz?

Arthur kızardı. Susie'yi zorla inandırmak ister gibi, dikkatle ona bakıyordu. Boğuk bir sesle cevab verdi:

— Hissediyorum.

— İzah edin, acanım!

— Bu his, bana, birdenbire geldi. Niçin ve nasıl olduğunu söylemek imkânsız. Sadece, bir hâdise vuku bulduğunu biliyorum.

Odanın içinde, bir aşağı bir yukarı dolaşmağa başladı. Susie ile doktor, kendisini teskine, beyhude yere uğraştılar.

— Nasıl olur! Böyle bir şey olsaydı haber alırdık.

Arthur, öfkeyle, Susie'ye döndü.

— Nereden haber alırdık? Kapana kısılmış bir mahpus.

Doktor müdahale etti:

— Azizim, sakin olunuz, dedi. Bir hasta, gelip size böyle bir masal anlatsa, ne dersiniz?

— Aklını kaçırmış, derim.

— O halde?

— Elimde değil, kablelvuku hissi uzaklaştıramıyorum. Bütün gece uğraşsanız, bu düşünceyi kafamdan çıkaramazsınız. Margaret'i, ayaklarımın dibine serilip ölmüş görseydim, kanaatim bundan daha kuvvetli olmazdı.

Susie, münakaşanın beyhudeliğini anlamıştı.

— Ne yapmamızı istiyorsunuz? diye sordu.

— Benimle beraber, ikiniz de İngiltereye gelin. Akşam trenine henüz yetişebiliriz.

Susie cevab vermeden ayağa kalktı. Doktora:

— Siz de gelin, rica ederim, dedi.

Doktor, başını eğdi. Arthur:

— Benim taksim var, dedi.

— Matmazel Susie'yi, yanına bir bavul almasına bile meydan vermeden götürmek niyetinde misiniz?

— Vaktimiz yok. Rica ederim, çabuk olun.

Susie, evine uğradığı halde bile trene yetişebilirdi. Fakat Arthur'ün canını sıkmaktan korkuyordu.

— Zarar yok, dedi. Bir şey lâzım olursa Londrada alırım.

Arthur, onları kapıya doğru itti ve kabil olduğu kadar sür'atle gara gitmesini şoföre emretti.

Susie:

— Rica ederim, sakin olunuz, dedi. Bu vaziyette, elinizden ne iş gelebilir?

— Çok gec kaldık, eminim.

— Saçma! Margaret'i pürsıhhat bulacaksınız.

Arthur cevab vermedi. Otomobil garın methaline girdiği zaman, derin bir nefes aldı.

XIII

Susie, bu seyahatin dehşetini kat'iyyen unutamadı. Londraya erkenden vardılar ve derhal Euston garına gittiler. Üç dört gündenberi gayritabiî bir sıcak vardı ve daha sabahtan, hava boğucu bir hal alıyordu. Tıklım tıklım dolu vagonda, güçlükle nefes alabiliyorlardı. Susie, başının ağrımasına rağmen, Arthur'ün heyecanını dindirmek için, dişini sıkıyordu. Karşısında oturan doktor Porhoet uyukluyordu. Yorgunluk, yüzünü soldurmuştu ve harab bir haldeydi.

Bir çok tren değiştirdikten sonra Venning'e vardılar. Küçük gardan otele kadar güçlükle gittiler.

Otelci kadın Arthur'ü tanıdı. Arthur, onu isticvab etmek istiyor, fakat telâşını göstermemeği tercih ediyordu. Nihayet:

— E, Madam Smithers, ben gittiğimdenberi yeni bir haber var mı?

Kadın, ciddî bir tavırla:

— Tabiî, diye cevab verdi, sizin bir şeyden haberiniz yok.

Arthur titremeğe başladı, fakat, fevkalbeşer bir gayret sarfederek, sesine metanet verdi. Lâkayd bir eda ile:

— Şato sahibi kendini mi astı?

— Hayır, efendim, zavallı kadıncağız öldü.

Arthur cevab vermedi. Gözleri yuvalarından fırlamış, sabit bir nazarla önüne bakıyordu. Susie, konuşabilmek için kendini zorladı:

— Zavallı! Pek mi çabuk oldu, bu iş?

Otelci kadın, lâf dinletecek birini bulduğuna memnun, Susie'ye döndü. Arthur'ün ıztırabını farketmiyordu:

— Sormayın, Madam, dedi. Hiç kimse beklemiyordu. Birdenbire öldü. Daha bu sabah gömdüler.

Susie, gözlerini Arthur'e çevirerek:

— Neden öldü? diye sordu.

Arthur'ün bayılmasından korkuyordu; imkân olsa, onu oradan alıp götürecekti. Otelci kadın cevab verdi:

— Kalbinden hastaymış, galiba. Pek acıdım ama, kurtuldu zavallı.

— Bize, çabuk, çay getirin, Madam Smithers. Çok yorgunuz, açlıktan da ölüyoruz.

— Peki Matmazel, şimdi.

Kadın hızlı hızlı uzaklaştı. Susie kapıyı kilitledi, Arthur'ün kolunu yakaladı.

— Arthur! Arthur!

Onun hıçkırarak ağlıyacağını sanıyordu. Ümidsiz nazarlarla Porhoet'e baktı.

— Burada bile bulunsanız, hiç bir şey yapamıyacaktınız, dedi. Kadının dediğini işittiniz. Eğer Margaret kalbden ölmüşse, şüpheleriniz haksızdır.

Arthur, onu, huşunetle öteye itti. Susie:

— Allah aşkına bir şey söyleyin! diye haykırdı.

Bir yeis buhranı, onu, bu sükûttan daha az korkuturdu. Doktor Porhoet yaklaştı.

— Metin görünmeye çalışmayın, dostum. Bir parça ağlasanız daha az ıztırab çekersiniz.

Arthur, boğuk bir sesle [...]

—Rica ederim, bana bir [şey söyle]meyin, dedi.

Yanından ayrıldılar. [...] çaylarını getiriyordu. Susie [...] lidini açtı. Kadın, çayları [...] sonra tam çekileceği sırada [o]nu durdurdu.

— Madam Haddo'nun, [...] ğından öldüğünü nereden [...] diye sordu.

Sesinin huşuneti, ihtiyar [...] hayrete düşürmüştü.

— Doktor Richardson [...]

— Hastaya o mu bakıyo[rdu?]

— Evet, efendim. Mösyö [...] rısını muayene ettirmek [...] kaç defa getirtmişti.

— Doktor Richardson ne[rede ...]

— Garın yanındaki beyaz [...]

Kadın, Arthur'ün, bu [...] sorduğunu anlayamıyordu. [...]

— Mösyö Haddo cenaze[de ...] mu?

— Tabiî, efendim. Ömrü[mde bu]dar kederli adam görmedi[m ...]

— Bunu öğrenmek iste[...] şekkür ederim.

Susie, çayları koydu, Ar[thur'e fin]can uzattı. Arthur'ün, çay[la ve]rilen tereyağlı ekmeği de [...]retle gördü. Çehresindeki [...] yerine, şimdi, vahşi bir [...]muştu.

(Ar[kası var])

Balkanlarda

(Başmakaleden devam)

r, ve bu kararsız, âvare ve perişan vaziyetten de bazı büyük devletler bittabi dikleri şekillerde istifade etmişlerr. Netice olarak bugün Balkan memketleri rüzgâr önüne düşmüş bulutlar inde adeta hallac pamuğu gibi atılırlar. İşgal altına giren ve girecek lkan memleketleri önünde artık bunın hürriyet ve istiklâllerinden bahtmek abestir.

Bu felâketli akıbeti tahlil ederken yamadada hürriyet ve istiklâlin ve onlakoruyacak diri siyasetin kadir ve kıyeti lâyıkile takdir olunamamış olduğu bi bir sebebe rücu etmekteki zarureti sıl inkâr etmeli?

Bununla beraber biz Balkanların isbalinden umudumuzu kesmiş deği. Görülüp geçirilecek felâketlerin göz önünde şimdiden canlandırmağa şladığında şüphemiz olmıyan ders eltte ilerisi için daha kuvvetli hareketin kaynağını teşkil edecektir. Yalnız tün Balkanlılar içinde komşu, dost ve ttefik Yunanistan bir hürriyet ve isklâl meselesi gibi millî ve beynelmilel zifesini en büyük hayranlıklarla karanacak en ulvî fedakârlıklarla ifa yor. Yunanistan ifa ettiği bu vazifede lnız Balkanlılara değil, bütün dünyaya ek tutulacak bir yolun ebediyet için ülmeğe hak kazanan kahraman yoludur. Balkanların tabiatile çok ha son perişan vaziyeti içinde Yunanisn müstesna halini en samimî taklerimizle bir daha tebarüz ettirmek m için çok zevkli bir vazifedir.

YUNUS NADİ

Fethi Okyar dün istifa etti

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

iz kenarında kat'i bir istirahatn başka yapılacak bir şey kalmaıştır.

Reisicumhur Hazretlerinden gördüğüm unutulmaz teveccüh ve sizden mazhar olduğum iyi arkadaşlık islerine nasıl teşekkür edeceğimi lemiyorum.

Reisicumhur Hazretleri müsaade buyurdukları takdirde Adliye Vekâtinden istifamı kabul buyurmanızı.» en derin hürmetlerimle arzede -

Adliye Vekili
Fethi Okyar

Sayın Fethi Okyar,
Bolu Meb'usu

Rahatsızlığınızdan dolayı istifa mübeyyin 10/3/1941 tarihli ktubunuzu teessürle aldım. İs - fanızın kabulü Reisicumhurumu - n tasviblerine iktiran etmiştir. raber çalışmak suretile gösterdiniz yüksek samimiyete teşekkürmi bildirirken size yakında iyi hat diler ve gene memleket hizetinde uzun seneler çalışmak için bi temennilerimi takdim ede-

Başvekil
Dr. Refik Saydam

Habeşistanda yıldırım harbi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Markosa doğru çekilmektedir. Düşn ağır zayiat vermiştir.

Geniş hava harekâtı

Kahire 12 (a.a.) — İngiliz hava kuvleri umumî karargâhının tebliği:

Yunanistanda: İngiliz hava kuvvetne mensub bombardıman tayyare 10/11 mart gecesi Rodos üzerine etli bir hücum yapmışlardır. Kala, Lindos ile Lakania arasında yarı kâin düşman tayyare meydanı balanmış, tayyare meydanının cegarbî köşesinde büyük bir yançıkmış ve bunu dört şiddetli ve bir orta şiddette infilâklar takib eyştir. Maritsa ve Kattavuia tayyare ydanlarına da hücumlar yapılarak ngınlar çıkarılmıştır.

itrede, cephe üzerine yeniden hü - lar yapılmıştır.

Habeşistanda: Lafarug - Hargeisa yole Ciciga - Harrai yolu üzerinde uman motörlü nakliye kolları mitöz ateşine tutulmuştur. Cenubî Afa hava kuvvetlerine mensub bir tay, bir düşman bombardıman tayyasi düşürmüştür.

tayyarelerimiz, terakki halindeki arımızı havadan himaye etmişler-

Ablusta: Şimdi öğrenildiğine göre, bir düşman hava meydanına yapı hücum esnasında beş düşman taysi tahrib edilmiştir.

Maltada: Düşman tayyareleri, 10/11 t gecesi Malta üzerine bir hücum ışlar ve bazı hasarı mucib olmuş. Binalarda ancak hafif hasar var. Avcı tayyarelerimiz, bir Dornier - tayyaresi düşürmüş ve hava dafi ryaları da diğer bir düşman tayyai tahrib etmiştir.

Bütün bu harekâttan tayyarelerimizin salimen dönmüştür.

Trablus limanı ağır surette bombalandı

Kahire 12 (a.a.) — Dün İngiliz hava etleri umumî karargâhından neşren hususî bir tebliğde İngiliz bombarn tayyarelerinin pazartesi gecesi Busgarb şehrini bombardıman ettikri bildirilmektedir. Bilhassa liman tei ve vapurlar bombardıman edilmiş. Birçok infilâk ve yangın bombası ş, yangınlar çıkarılmıştır.

Bundan başka İngiliz tayyareleri Busgarb hava meydanını da bombare etmişlerdir. Yerde bulunan iki re kullanılamıyacak hale konul - diğer bazı tayyareler de hasara mıştır.

Harekâta iştirak eden bütün İngitayyareleri üslerine dönmüşlerdir.

Bir İtalyan vapuru batırıldı

Londra 12 (a.a.) — İngiliz Bahriye etinin tebliği:

Deniz Başkumandanlığının bildir - e göre denizaltılarımızdan biri asdolu bir nakliye gemisini torpil batırmıştır. Sicilia sınıfından u nakliye gemisi 9646 tonilâtodur.

Rodos tekrar bombalandı

a 12 (a.a.) — Şimalî Afrikada

Perapalastaki infilâk

Hükûmet hâdiseye dair bir tebliğ neşretti

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Tahkikata devam olunmaktadır. Üç ölü ve 22 yaralı vardır. Yaralılar tedavi edilmektedir.

İstanbul Müddeiumumîsi Hikmet Onatın verdiği izahat

Evvelki gece Perapalasta vukua gelen infilâk hâdisesi hakkında İstanbul Müddeiumumisi Hikmet Onat, dün matbuata şu izahatı vermiştir:

«— Hâdise hakkında yaptığımız tahkikattan aldığımız netice şudur: Bombalar Sofyadan valize konmuştur. Sefaret erkânı Sofyadan hareket ederlerken eşyaları toplu olarak istasyona gelmiştir. İstasyonda herkes kendi eşyasını almış, fakat biri ufak, diğeri büyük iki valiz sahibsiz kalmıştır. Bu valizlerin diğer sefaret erkânından birine aid olması ihtimali gözönünde tutularak iki sefaret memuru bu valizleri kompartımana almışlardır. Tren Sofyadan hareket ettikten sonra bu iki valizin sahibleri aranmış, fakat bulunamamıştır. Gene sefaret memurlarına aid olması ihtimali gözönünde tutularak ve sahibleri çıkmadığı takdirde sefarete teslim edilmek üzere iki memur valizleri yanlarında alıkoymuşlardır. İstanbula kadar sahibleri çıkmıyan bu valizleri memurlar merak etmişler ve sahibleri hakkında bir delil elde etmek ihtimalile, esasen kilidli olmıyan valizleri açmışlardır. Her ikisinin içinde de zatî çamaşır ve birer aded de ambalâjlı radyo akümülâtör bataryaları bulmuşlardır. Fakat kendilerinde hiç bir şüphe hasıl olmamıştır.

Bomba konulan valiz Perapalasta...

İstanbula gelindiği zaman memurlardan biri kendi eşyasile beraber büyük valizi, diğeri de kendi eşyasile beraber küçük valizi almıştır. Büyük valizi alan memur Perapalasa, küçük valizi alan da Alp oteline gitmişlerdir. Büyük valizi hâmil olan memur bunu Perapalasın iç tarafında vestiyerin bulunduğu yere çıkılacak merdivenin ilk basamağına bırakarak kendisi otele girmiş ve otel müstahdemininden birisine valizi yukarı çıkarmasını söylemiştir. Memur, iç merdivenleri daha çıkmakta iken merdivende bulunan valiz birden infilâk etmiş ve malûm hâdise vukua gelmiştir.

Diğer bomba, zamanında keşfedilerek zararsız hale getiriliyor

Küçük valizi taşıyan memur, kendisini karşılamağa gelen annesi ve babasile birlikte Alp oteline gitmiş ve valizi de kendisine tahsis edilmiş bulunan odaya çıkarmıştır. Biraz sonra hem bu valizlerin sahibini bulabilmek, hem de Perapalastaki diğer arkadaşlarile konuşmak üzere sokağa çıkarken malûm infilâkı işitmiştir. Perapalasa doğru giden memur, infilâkın otelde vukua geldiğini öğrenmiş ve o sırada anî olarak arkadaşının Perapalasa götürdüğü valizde bulunan bataryaları hatırlamış, kendindeki ufak valizde bulunan bataryaların da bir felâkete sebebiyet vermemesini temin maksadile sür'atle Alp oteline dönmüş ve valizdeki bataryayı alarak dışarı çıkmış ve Tozkoparan tarafındaki asfalt üzerinden bayır aşağı atmış ve keyfiyetten hükûmeti de haberdar etmiştir. Memuriyetimiz, ciheti askeriyeden celbedilen bir mütehassıs marifetile bu maddenin zararını izale ettirmiş ve icab eden fennî tetkikata da başlanmıştır.

Zan altına alınmış kimse yok

Bu cismin muayenei fenniyesini natık rapor henüz alınmamıştır. Yalnız mütehassısın sathî tetkiki neticesindeki beyanına göre, mezkûr cismin memeli trotil denilen infilâk maddesinden ibaret olduğu öğrenilmiştir. Tahkikat gerek mahallinde yapılacak ince ve dakik keşif ve gerekse mütehassıslar tarafından mezkûr madde üzerinde yapılacak tetkik ve muayene ve bazı delâilin toplanması gibi hususlardan dolayı hâlen devam etmektedir. Şimdiye kadar zan altına alınmış kimse mevcud değildir.

Ölenler ve yaralananlar

Hâdise esnasında İstanbul Emniyet direktörlüğü birinci şube memurlarından 661 Reşad Mutlugün, gene aynı şube memurlarından 1090 Mahmud Ardıç vazife kurbanı olarak aldıkları yaradan müteessiren hastanede ölmüşlerdir. Bunlardan başka şoför Cafer oğlu 22 yaşlarında Şükrü ve 44 yaşlarında Eliz Jorj adında bir kadın da maalesef ölmüştür. 21 de yaralı vardır. Yaralıların bir kısmının yaraları hafif olduğundan tedavileri ayakta yapılarak gönderilmiş, bir kısmı da Amerikan, Beyoğlu, Sen Jorj, Cağaloğlu Sıhhat Yurdu ve Bahriye hastanelerinde tedavi altına alınmışlardır. Yaralıların hepsi tabibi adlî tarafından muayene edilmiş ve hayatlarına tehlike verecek derecede yaralı olan bir hastaya tesadüf edilmediği memnuniyetle öğrenilmiştir.»

Yaralananların isimleri

İnfilâk hâdisesinde yaralananlar şunlardır:

Pol kızı Şapel, Perapalasta kapıcı Samuel oğlu Avram, Hasan oğlu Sami, Perapalasta kapıcı Mayer oğlu Moiz, Jak Albert, otelin pasaport kâtibi Mehmed oğlu Hüseyin, Şevki oğlu Talât, otelde bekçi Süleyman oğlu Hüseyin, otelde müstahdem Nikoli oğlu Kosti, şoför Koço İliyadi, İngiliz sefaretinin İstanbul general konsolosu Peyten, kapiten Bellin, konsolosluk şoförü Kostantin, Şerberler, Perapalas müdürü Karantinos, İngilterenin Sofya sefareti başkâtibi Lamber, viz konsolos Balbaş, İsmail Türne, Eleni ve Salamon.

SOFYADA

Polonya, Belçika ve Holanda elçilerine çok kaba muamele edilmiş

Londra 12 (a.a.) — Reuter ajansının diplomatik muharriri yazıyor:

İngilterenin sabık Sofya elçisi M. Rendell'i büyük bir tehlikeye maruz bırakmış olan İstanbul infilâkı hakkında Londra salâhiyettar mahfillerine henüz tafsilât gelmemiştir.

Diğer taraftan öğrenildiğine göre, Sofyadaki Polonya, Belçika ve Holanda elçileri Bulgar makamlarının tahkiramiz ve müstehzi muamelelerine maruz kalmışlardır. Bulgaristanın Almanlar tarafından işgali bir vakıa haline gelince hükûmetleri Londrada bulunan Polonya, Belçika ve Holanda elçileri Bulgaristanı terketmek için kendilerine mutad diplomatik kolaylıkların gösterilmesini istemişlerse de Bulgar hükûmeti bu memleketlerle siyasî münasebetleri çoktan kesilmiş telâkki ettiğini ve kendilerini sürgün veya mülteci addettiğini bildirmiştir. Diplomatların bu kadar kaba bir muameleye tâbi tutulmasının mislini göstermek güçtür.

Bulgar makamlarının bu cansıkıcı hattı hareketleri dolayısile Sofyadaki İngiliz elçisi Rendell üç meslekdaşile memurları müellim bir hâdiseye maruz kalmaksızın Bulgar hududunu geçinceye kadar hareketini tehir etmiştir.

Bulgar radyosu neler söyledi

Ankara Radyo Gazetesi

«Perapalas otelinde patlayan bomba hakkında yapılan tahkikat, bu işte mes'ul olanların yabancı memlekette olduğunu tebarüz ettirmiştir.

Bulgar radyosu dün resmî Alman ajansına atfen İstanbuldan alınan malûmatı neşrederek, Perapalas oteli dibinde bir cehennem makinesinin infilâk ettiğini söylemiştir.»

Almanlar, Fransa ormanlarını tahrib ediyorlarmış

Nevyork 12 (a.a.) — Nevyork Herald Tribune'ün Fransadan dönmekte olan ticarî müdürü Mahoney'in söylediğine göre, Almanlar, İngiliz hava kuvvetlerine karşı maskeleme tertibatı almak üzere Fransadaki ormanları tamamile tahrib etmektedirler.

Alman tayyareleri İngiliz çadır ve barakalarile motörlü vesaitini bombardıman etmişlerdir.

11/12 mart gecesi düşman Trablus üzerinde bir hava akını yapmıştır. İnsanca zayiat yoktur. Hasarat hafiftir.

Ege denizinde düşman tayyareleri Rodos adasındaki hava üslerimize taarruz etmişlerdir. Bir kişi yaralanmıştır. Hasarat ehemmiyetsizdir.

Şarkî Afrikada müfrezelerimiz Keren mıntakasında hücuma geçerek bir düşman mevziini işgal etmişlerdir. Oradaki garnizon efradı firara mecbur olmuştur.

Somali mıntakasında tayyarelerimiz düşman kuvvetleri üzerine bombalar atmışlardır. Şiddetli yangınlar çıkmıştır.

İngiliz tayyareleri Eritrede bazı mıntakaları bombardıman etmiş ise de mühim hasarat ika edememişlerdir.

Avustralyanın harb gayreti

Londra 12 (a.a.) — Dün Avam Kamarasında Avustralya Başvekili Menzies alkışlar arasında şu beyanatı yapmıştır:

«— Avustralya, Büyük Britanyanın yanıbaşında tam manasile harbe girmiştir. Avustralyanın harbe mahdud bir nispette iştiraki bahis mevzuu olamaz.»

Menzies, Avustralyanın mühimmat istihsali sahasında başardığı büyük muvaffakiyetleri bilhassa kaydeylemiştir.

Matsuoka Berline hareket etti

Sovyet matbuatının Japonlara karşı lisanı değişti

Tokyo 12 (a.a.) — Hariciye Nazırı Matsuoka, Berline hareket etmiştir.

Sovyet gazetelerinin lisanı değişti

Moskova 12 (a.a.) — Ofi -eski Havas-: Sovyet matbuatı, Matsuoka'nın Berlin ve Romayı ziyareti hakkındaki haberi hiçbir mütalea yürütmeden neşretmiştir. Bu matbuat Japon Nazırı dönerken Sovyet devlet adamlarile görüşmek imkânlarından hiç bahsetme - mektedir.

Son üç ay içinde Sovyet gazetelerinin Japonyaya karşı kullandıkları lisan çok değişmiştir. Sovyet gazeteleri Japonyayı gücendirecek mahiyette mütalea yürütmekten ve Çindeki Nankin hükûmetine hücum etmekten çekiniyorlar.

Diğer taraftan Sovyet matbuatının Çan-Kay-Şek'e karşı isyan eden dördüncü orduya açıkça muzahir neşriyat yaptığı da görülmüştür.

Sovyet - Japon münasebetlerinin daha faal bir safhaya girmesi için zeminin artık hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Hitler ansızın Avusturyaya geldi

Linz 12 (a.a.) — Hitler, Avusturyanın kurtuluşunun yıldönümü şenliklerine iştirak için bu akşam saat 21 de ansızın buraya gelmiştir.

Yugoslavya fedakârlığa razı değil

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

bugün toplanacağı hakkındaki haberler Belgradın resmî mahfillerinde tekzib olunmaktadır

Belgradın tekzibi

Belgrad 12 (a.a.) — Avala ajansı aşağıdaki beyanatı neşre mezundur:

Alman elçisinin dün sabah Yugoslavya Hariciye Nazırına bir ültimatom verdiğine dair ecnebi bir kaynaktan çıkan haberler ve keza Yugoslavya ile Almanya arasındaki dostluk münasebetlerini yanlış bir şekilde göstermeği istihdaf eden diğer haberler baştanbaşa uydurmadır ve fena maksadlarla ortaya çıkarılmaktadır.

Alman sefirile mülâkat

Belgrad 12 (a.a.) — Alman elçisi von Heeren dün Hariciye Nazırı Cincar-Markoviç'le uzun bir görüşme yapmıştır.

Belgradla Berlin uyuşamıyor

Londra 12 (a.a.) — Balkanlardan gelen haberlere göre, imzası bugün için beklenen Alman - Yugoslav tecavüz etmemek paktı, artan Alman talebleri üzerine tehir olunmuştur.

Londradaki Balkan mahfillerinde, evvelce üzerinde anlaşılmış olan metni şimdi Almanların kâfi görmedikleri mütaleası ileri sürülmektedir.

Balkanlardan gazetelere gelen malûmata nazaran, Almanlar Yugoslavyaya karşı itimadsızlık beslemeğe başlamış - lardır. Yugoslavya ise, Bulgarlar - dan çekinmeğe başlamıştır. Hususile ki Bulgarlar komşularından toprak iste - meğe koyulmuşlardır.

Diğer taraftan Londrada haber alındığına göre, Almanların Yunanistandan da mutalebatı artmıştır. Almanların Yunanistandan bazı stratejik noktaların ve bu arada Selânikin kendi emirlerine verilmesini istedikleri söyleniyor. Buna mukabil Yunanlılar İtalyanlara ancak pek az tavizlerde bulunacaklardır. Bizzat İtalyanın bu şartlara muhalefet ettiği sanılmaktadır.

Yugoslav milleti fedakârlığa razı değil

Belgrad 12 (a.a.) — «Röyter» Belgrad gittikçe büyük bir diplomatik faaliyet merkezi olmaktadır.

Her taraftan artan bir kuvvetle teyid edildiğine göre, ne millet, ne de ordu Almanlar lehine Yugoslav tamamiyetinden bir şey feda edilmesine tahammül etmiyeceklerdir. Alman basınının Yugoslavyaya hücumları hakkındaki haber, Alman gazetelerinin ne pazartesi, ne de salı günü mutad veçhile satılmasından belli olmuştur. Alman gazetelerinin hergün buraya tayyare ile gelmesine rağmen ancak cumartesi nüshaları elde edilebilmiştir. Almanyanın Yugoslavyadan sadece üçlü pakta imza etmesini taleb edeceği fikri umumileşmektedir. Fakat bir çok salâhiyetli mahfiller hâlâ Yugoslavyanın en geç bu hafta üçlü pakta girmesinden daha az tehlikeli olacak bir dostluk veya ademi tecavüz paktı imza etmesini beklemektedirler.

Birçok şayialara rağmen Belgrad halkında kaim olan kanaat hükûmetin metanetle hareket edeceği merkezindedir.

Seyahat niçin tehir edilmiş?

Belgrad 12 (a.a.) — «Röyter» İyi haber alan mahfillerde bildirildiğine göre, Yugoslavya kendisinden doğrudan doğruya taleb edilse bile üçlü pakta iltihak etmiyecektir. Yugoslavanın pakta girmesi için Almanyanın kat'î bir teklifte bulunduğunu zannettirecek ortada hiçbir sebeb yoktur.

Yugoslavyaya yapılan Alman tazyikının arttığı da teyid edilmemektedir. Yugoslav Başvekili Tsvetkoviç'le Hariciye Nazırı Cincar-Markoviç'in bir kaç güne kadar Viyanaya gidecekleri anlaşılmakta ise de kendilerini götürmek üzere bir Alman tayyaresinin Belgrada geldiği şayiası esastan âridir. Almanya ile münasebetlerin samimî olduğu resmen bildirilmektedir.

Yugoslav devlet adamlarının yapacakları seyahatin tehiri böyle bir ziyaretten sonra neşredilecek beyanatın metnini tespit için müzakereler cereyan etmekte olmasına atfedilmektedir.

Belgradın başlıca gazetesi olan Politika, Alman Hariciye Nezareti tarafından yapılan beyanata birinci sahifesinde yer vermiştir. Bu beyanata göre Yugoslav işleri hakkında şimdiden ihtimaller yürütmek mevsimsizdir. Filî neticeler beklemek müraccaıtır. Bu gazete ayni zamanda Bulgar gazetelerinden Slovo'nun bir yazısını nakletmektedir. Bulgar gazetesi Yugoslav - Alman münasebetlerinin salâha doğru gittiğini tahmin etmekte ve şunları ilâve etmektedir:

«Başka türlü olması varid değildir. Çünkü Almanya Yugoslav mallarının en iyi ve en büyük alıcısıdır.»

Teyid edilmiyen haberlere göre dün gece Kladova'da Yugoslav tayyare dafi bataryaları bir Alman tayyaresi düşürmüşlerdir.

Londra gazetelerinin mütalealari

Londra 12 (a.a.) — Balkanlardaki vaziyet ile Darlan'ın beyanatı, İngiliz gazetelerinin başlıca mevzularını teşkil etmektedir.

Hitler, Türkiye Reisicumhuruna şahsî bir mektub göndermiş, Yugoslavyayı bir propaganda ve şayialar barajı içine almış ve Matsuoka'yı Avrupaya bir seyahat icrasına ikna etmiştir. Bu da, gitgide alışılmış olan meşhur sinir harbinden başka bir şey değildir.

Eğer Hitler, Yunanistan ile Türkiyenin mukavemetlerini tecrübe etmeğe kıyam edecek olursa diğer Balkan memleketlerinde karşılaşmış olduğu vaziyetten bambaşka bir vaziyet ile karşılaşacaktır. İşte bu vaziyet farkının idraki, Yunanistan ile Türkiyeye karşı Alman tehdidlerini tesirsiz bırakmaktadır. Halbuki bu tehdidler, Rumanya ve Bulgaristanda tesirini göstermiştir.

Yunanistan, yeni bir tecavüze karşı da mukavemet etmek azminde olduğunu ilân etmiş olup Kathimerini gazetesinin açık mektubu vaziyeti telhis eden bir yazıdır.

Türkiye, bir çok defalar taahhüdlerine sadık olduğunu beyan etmiştir.

Darlana cevab

(Baş tarafı 1 inci sahifede

ümid ettik ve halen de ümid etmekteyiz. Almanyaya yardım etmiş olmaksızın işgal altında bulunmıyan Fransaya yardım etmek çaresi varsa İngiltere hükûmeti bunu tetkike her zaman amadedir. Fakat şimdiye kadar hiçbir teklif yapılmamıştır. Fazla olarak Fransanın Al - manya ile teşriki mesai prensipini kabul etmiş olduğunu hatırlamak icab eder.

Amiral Darlan, Fransadaki 40 milyon halkın mes'uliyetini yüklenmiş olabilir. Fakat Büyük Britanya, Fransadaki 40 milyon kişiyi kurtarmak için değil, bu 40 milyon da dahil olduğu halde Avrupada esaret halinde bulunan bu miktarın birkaç misli insanı kurtarmak için mücadele etmektedir.

Londranın kanaati

Londra 12 (a.a.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

Amiral Darlan'ın beyanatı üzerine burada yürütülen mütalealarda dün daha ihtiyatkâr davranılmıştır. Umumî kanaate göre mesele son derece muğlâk olup zâhiren bile bir hal çaresi bulmak çok güç olacaktır. Mesele teknik bir çok zorluklardan başka hukukî ve bilhassa siyasî mahiyette bazı mütalealarla da karşılaşmaktadır. Burada mesele, Başvekâletten başka Hariciye ve İktısadî Harb Nezaretlerile Bahriye Nezaretini de yakından alâkadar etmektedir.

Amiral Darlan'ın beyanatı etrafında resmî mütalea serdinden içtinab edil - mesi Londra hükûmetinin abluka şartlarını değiştirmeği tasavvur ettiğine delâlet eylemediği gibi işgal altındaki memleketlerde yaşıyan halkın ıstırablarını tahfif etmek imkânlarını araştırmak arzusunu da bertaraf etmemektedir.

«Maksad, Fransız donanmasını kullanmaktır»

Londra 12 (a.a.) — Manchester Guardian gazetesinin diplomatik muhabiri yazıyor:

Salâhiyettar mahfillerde hasıl olan kanaate göre ecnebi memleketlerden gıda maddeleri ve iptidaî maddeler getirtmek hususundaki Vişi hükûmetinin arzusu Alman kontrolu altında bulunan Fransız membalarının ihsas etmek istediklerinden daha mütevazı bir tarzda izhar edilmiştir. Almanların maksadı malûm olduğu veçhile Fransız donan - masının yardımile ablukayı yarmaktır. Akdenizde Fransa, hakikatte tam bir abluka altına alınmış değildir. Fransa birkaç haftadanberi ithalâtı için kendisine daha büyük kolaylıklar gösterilmesini istiyerek dahilî vaziyetin bunu şiddetle istilzam ettiğini beyan eylemişti. Fransanın mahdud miktarda iaşe edilmesi lehinde Amerikanın muzaheretta bulunduğu zannedilmektedir. Fakat Vaşington ve Londradaki umumî kanaat, Fransaya gönderilecek gıda maddelerinden Almanların istifade etmemesi lâzım geldiği merkezindedir. Bununla beraber bazı Amerikalılar hiç olmazsa gıda maddelerinin Almanlara değil, sivil Fransız halkına mahdud miktarda tevzii lâzım geldiğine kani bulunmaktadırlar. Fakat İngiltere hükûmeti bu kanaate iştirak etmemektedir.

İşgal altındaki memleketlerden ken - disine daha fazla istifade etmek imkânını verecek olan ecnebi gıda madde - lerinin ithal keyfiyetinin Almanyaya temin edeceği ikinci derecede faydalardan başka Almanlar İtalyanların Fransaya gönderilen malları musadere ederek kullandıklarını da hatırdan çıkar - mamak lâzımdır.

«Bu karar Almanların ilhamile verilmiştir»

Nevyork 12 (a.a.) — Daily Mirror gazetesi, Fransız vapurlarının himayeli kafileler halinde sevkedilmeleri tasav - vuru hakkında Amiral Darlan tarafından yapılan beyanatı bahis mevzuu ederek bu kararın Almanlardan ilham alınarak ittihaz edildiğini ve Almanların Avrupanın iaşesi meselesinde İngiltere ile Amerika arasında bir ihtilâf çıkarmak istediklerini yazmakta ve Fransanın maruz kalacağı açlıktan Almanyanın mes'ul olduğunu tebarüz ettirmektedir.

İngilterenin minnettarlığı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Başvekil, bu mesele üzerinde beyanatta bulunmak üzere ayağa kalktığı zaman, bütün meb'uslar, mes'ud ve müteheyyicdi. Daha beyanat başlamadan, şiddetli alkışlar bütün salonu çınlattı.

Churchill'in yaptığı beyanatın metni şudur:

«— Kiralama ve ödünc verme kanunu projesi, dün Reis tarafından imzalanır imzalanmaz derhal kanuniyet kesbetmiş ve mer'iyet mevkiine girmiştir. «Alkışlar». Şundan eminim ki, Avam Kamarası, gerek kendi adına, gerek bütün millet adına, bu âlicenab ve durbin siyaset abidesi karşısında derin ve hür - metkâr hissiyatımıza tercüman olmaklığımı istiyecektir.

Filhakika, dünyanın en kudretli demokrasisi, bütün kahir sınaî ve malî kuvvetlerini, nazizmin mağlûbiyetini temine hasredeceğini bu vesile ile resmen bildirmiştir. Tâ ki büyük, küçük bütün milletler, emniyet içinde, hürriyet içinde yaşasınlar. «Alkışlar».

Amerika Birleşik devletleri hükûmeti ve milleti, bu tarzda hareket ederek, hakikatte, yeni bir büyük anayasa yazmışlardır. Bu anayasa, sağlam ve terakkiperver bir medeniyetin yegâne temelini teşkil edecek, hakları ve kanunları gözönünde tutmakla kalmamakta, fakat ayni zamanda, verdiği misalle, bu hak ve kanunlara hürmet ettirmek maksadile mes'uliyetlere ve yüklere iştirak etmeleri için, her nerede olursa olsun, bütün hür insanların ve hür milletlerin vazifesini de göstermektedir.

Kraliyet hükûmeti adına ve, eminim, parlamentonun ve bütün İngiliz milletinin ve daha doğrusu hürriyeti seven bütün milletlerin hissiyatına tercüman olarak, Amerika Birleşik devletlerine, ilham veren bu iman vesikası için minnet - tarlığımızı arzederim.» «Şiddetli alkışlar».

Amerikan yardımı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

cağı için, sevkiyat arasında ticaret vapuru mevcud olmıyacağını zan - netmek doğru olur.»

Cumhur Reisi daha evvel kongrenin muhtelif partilerine mensub şeflerle görüşerek İngiltereye yardım programının tatbiki için bir milyar 750 milyon dolar tahsisat istiyeceğini bildirmiştir.

Reisicumhur kongre şeflerine şunları söylemiştir:

«— İngiltereye gidecek tayyare, gemi, tank çığı harekete geçmiştir. Büyük Britanyanın nelere ihtiyacı olduğunu tamamile biliyoruz. Va - zifemiz bu ihtiyaclara çok büyük bir süratle cevab vermektedir.»

Kongreye bir tahsisat talebi verilecektir İcar ve iare kanununun İngiltereye derhal verilmesine müsaade ettiği harb malzemesinin kıymeti olan 260 milyon sterlin dahil değildir.

Reisicumhurun Büyük Britanya - ya avans olarak ordu ve donanmaya aid 700 ilâ 1000 tayyareden mürekkeb kuvvetli bir filo ile küçük harb gemilerinden mürekkeb bir filotillâyı derhal göndermeğe karar verdiğini gösteren iyi deliller mevcuddur.

Bazı Amerikan sınaî mahfillerinne göre, derhal gönderilebilecek tekmil harb malzemesi büyük bir mahremiyetle bir araya toplanmış ve bu malzemenin kuvvetli bir ruhî tesir hasıl edecek sürat ve şekilde Atlası geçmesi için tedbirler alınmıştır. Bu sevk, yıldırım harbi usulü ile mukayese edilebilecek şekilde, yıldırım süratile yapılacaktır.

1,150 vapurun da devri mevzuubahs

Nevyork 12 (a.a.) — Nevyork Times gazetesinin Vaşington muhabiri yazıyor:

Birleşik Amerika hükûmeti, ya - kında binlerce ton miktarında ticaret gemilerinin İngiltereye devri icab edeceği için, bütün bahri kaynakların tam bir surette tespitini emretmiştir. Gayri safi cem'an 7,078,000 ton hacminde 1,150 vapur bahis mevzuudur. Bu rakamda kullanılmıyacak halde oldukları için evvelce ayrılmış olan vapurlar dahil değildir.

Bahriye Nazırı Amerika donanmasına emin

Nevyork 12 (a.a.) — Birleşik Amerika devletleri Bahriye Nazırı albay Knox, İngiltereye süratle yardım edilmesindeki ehemmiyeti anlatmak maksadile yaptığı beyanatta ezcümle şunları söylemiştir:

«— Nazilerin yaptıkları harb sistemine en uygun olan mevsim ve İngilterenin yardımımıza en ziyade muhtac olacağı günler yaklaştığı bu sırada istikbalimizin mevzuu bahsolduğu noktasında ısrar etmek lüzumuna kani bulunuyorum.»

Bahriye Nazırı, Atlantik donan - masının mükemmel bir halde bu - lunduğunu da ilâve etmiştir.

«Haricî siyaseti tetkik» cemiyeti tarafından neşredilen bir beyannamede de şöyle denilmektedir:

«Amerikan muharebe filosunun Havai adalarında bulunması, şimdilik Avustralya ile İngiliz İmparatorluğunun diğer bazı kısımlarını bir dereceye kadar harb tehlikesinden masun bulundurmaktadır.»

Roosevelt 7 milyarlık daha tahsisat isteyor

Vaşington 12 (a.a.) — Salâhiyettar kongre mahfillerinin bildirdiğine göre, Ruzvelt, kongreden, İn - giltereye yardım programının tat - biki için 7 milyar dolarlık kredi açılmasını istiyecektir.

Almanya üzerine yapılan akınlar

Londra 12 (a.a.) — İngiliz hava kuvvetleri tarafından bu gece Kiel üzerine muvaffakiyetle yapılan akın muhasamatın bidayetindenberi bu çok mühim Alman deniz üssüne yapılan 33 üncü taarruzdur. Kiel daha evvel de bir çok darbeler yemiştir. Kiel şimdi Alman deniz harbi faaliyetinin her zamandan daha mühim bir noktası haline gelmiştir. ve bir çok bahrî hedeflere maliktir. Liman denizaltılara üs teşkil etmektedir. Burada İngiliz ticaret vapurlarına taarruz edecek denizaltılar aksamını inşa eden atölyeler mevcuddur.

Bitaraf kaynaklara göre, Almanya, Alman deniz merkezlerinde denizaltıların inşasına mahsus parçaları imal ederek bunları montajı yapılmak üzere diğer merkezlere nakletmektedir.

Kiel'de ayni zamanda doklar, ticaret vapurları, petrol depoları, elektrik santralları, inşaat tezgâhları ve bir de kanal mevcuddur.

Dün gece bombardıman tayyareleri - miz Alman bahrî üslerinden Kiel'i muvaffakiyetle bombardıman etmişlerdir. Şiddetli infilâklar vukua geldiği ve büyük bir yangının alevleri görülmüştür. Bremenhaven'de doklar ve Almanyanın şimali garbisinde bulunan iki tayyare meydanı da bombardıman edilmiştir.

Dün gündüz bir bombardıman tayyaremiz Rotterdam'da petrol tesisatını ve Utrecht civarında bir fabrikayı bom - bardıman etmiştir.

İngiliz avcı tayyareleri yaptıkları gece keşif taarruzları esnasında şimalî Fransada bir tayyare meydanında bir düşman tayyaresi tahrib etmişlerdir.

Devriye gezmekte olan sahil muhafazasına memur tayyareler dün bir düşman tayyaresi düşürmüşlerdir. Bu harekâta iştirak eden tayyarelerimizin hepsi üslerine dönmüşlerdir.

Buckingham sarayına bomba düştü

Londra 12 (a.a.) — Londraya son yapılan hava akınlarından biri esnasında Buckingham sarayının da bombardıman edildiği bildirilmektedir.

Alman tebliği

Berlin 12 (a.a.) — Resmî tebliğ: 1940 teşrinisaniden 1941 şubatına kadar dört kış ayı içinde İngiltereye karşı tevcih edilen iktısadî harbde büyük muvaffakiyetler kaydedilmiştir. Bu müddet zarfında düşman, Alman deniz kuvvetleri tarafından batırılan 2.037.000 tonilâtoluk ve hava kuvvetleri tarafından batırılan 513.000 tonilâtoluk ticaret vapuru kaybetmiştir. Bundan başka Alman hava kuvvetleri tarafından atılan bombalarla 175 ticaret vapuru ağır hasara uğramıştır. Düşmanın mayin tarlalarında verdiği zayiat bu rakamlara dahil değildir.

Dün gece muharebe tayyarelerinden mürekkeb Alman hava filoları Birminghamda mühim sanayi tesisatına ve Londra ile Southampton'da liman ve dok tesisatına büyük bir muvaffakiyetle hücum etmişlerdir. Bir keşif tayyaremiz şimalî İskoçya açıklarında bir kafile arasında bulunan büyük bir ticaret vapurunu bombardıman etmiştir. Tam isabet vaki olması üzerine vapur hareketsiz kalmıştır.

Gündüz Alman hava kuvvetleri tam bir muvaffakiyetle cenubî İngilterede tayyare uçuş pistlerine ve Portsmouth limanına hücum etmişlerdir.

Uzun menzilli Alman topları Manşta düşman harb gemilerini bombardıman etmiştir.

Akdenizde Alman muharebe tayyarelerinden mürekkeb hava filoları Malta adasındaki askerî tesisat üzerine büyük çapta bombalar atmağa muvaffak ol - muşlardır.

Şimalî Afrikada İngiliz motörlü nakliye kollarına karşı da çok muvaffakiyetli hücumlar yapılmıştır.

Evvelki gece düşman tayyareleri şimalî Almanyada bazı yerlere infilâk ve yangın bombaları atmışlardır. Çok az maddî hasardan başka sivil halk arasında birkaç kişi ölmüş ve yaralanmıştır.

6 mart ile 11 mart arasında düşman 11 tayyare kaybetmiştir. Bunlardan dördü hava muharebelerinde, ikisi tayyare dafi bataryaları, biri de deniz topçusu tarafından düşürülmüştür. Yerde dört düşman tayyaresi tahrib edilmiştir. Ayni müddet içinde başka düşman tayyarelerine de tahrib edilmiş nazarile bakılabilir.

Bugünler zarfında Alman hava kuvvetleri 9 tayyare kaybetmişlerdir.

10 franga 1 esir!

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

kişiye baliğ olduğunu bildiren tebliğde nazarı itibara alınmış değildir. Maamafih Yunan sözcüsünün bu gece yaptığı beyanatta esir edildiklerini bildirdiği 300 er ile 10 subay bu 3000 kişilik esir grupuna dahil bulunmaktadır.

Yunan sözcüsü merkez cephesinde Yunanlıların pazartesi günü elde ettikleri avantajlı vaziyeti muhafaza ettiklerini ve İtalyanların şiddetli mukabil taarruzlarını bütün cephede düşmana müthiş zayiat verdirerek püskürttüklerini söylemiştir. Dağların yamaçları ile uçurumlar düşman ölü ve yaralıları ile doludur.

Yunanlıların eline geçen İtalyan vesikalarından anlaşıldığına göre İtalyanlar esir edilecek her Yunan askeri için 10 Arnavud frangı mükâfat vadetmekte ve gönüllü müfrezelere yazılacaklara birer askerî madalya vermektedirler.

Yunan sözcüsü beyanatına şunları ilâve etmiştir:

Yunan taarruzu devam ediyor. Pazartesi günü yapılan muharebelerde cephenin merkezî kısmında 1200 metre yüksekliğinde bazı tepeler zaptedilmiştir.

Alınan esirler müttefik tayyarelerin çok alçaktan yaptığı bombardımanların ve açtıkları mitralyöz ateşinin İtalyan siperleri ile mitralyöz yuvalarında büyük zayiata sebebiyet verdiğini söylemektedirler. Düşman, bu hücumlar karşısında mevzilerinden çekilmektedir.

Esirler Arnavudluktaki İtalyan zayiatının 130 bin kişiye baliğ olduğunu da söylemektedirler.

Yunan tebliği

Atina 12 (a.a.) — Yunan orduları başkumandanlığı tarafından dün akşam neşredilen 136 numaralı resmî tebliğ:

Düşman çok şiddetli hücumlarına devam etmiş, fakat bütün teşebbüsleri büyük zayiat verdirilerek kırılmıştır. Yaptığımız bir mukabil hücum neticesinde 3 ü yüksek rütbeli subay olmak üzere 450 esir aldık.

Tayyarelerimiz muharebe sahasındaki askerî hedefleri muvaffakiyetle bombardıman etmiştir.

Yunanistana teklif yapılmadı

Atina 12 (a.a.) — Almanyanın Atina elçisi tarafından Başvekil Korizis'e bazı teklifler tevdi edildiği hakkındaki haberler salâhiyetli mahfillerde tekzib edilmektedir. Yunanistana hiç bir teklif yapılmamıştır.

Şehirlerin bombardımanı

Atina 12 (a.a.) — Umumî Emniyet Nezaretinin tebliği:

Düşman tayyareleri Liscouriye ve garbî Morede bir köye bombalar atmıştır. İnsanca zayiat olmadığı gibi maddî hasar da yoktur.

İngiliz hava kuvvetlerinin tebliği

Atina 12 (a.a.) — Yunanistandaki İngiliz kuvvetleri umumî karargâhından:

Hareket halinde bulunan kıtaat ile motörlü nakliye vasıtalarına dün Glava Buzi yolu üzerinde İngiliz bombardıman tayyareleri tarafından taarruz edilmiştir. Maamafih pek alçak olan bulutlardan dolayı taarruzun bütün neticelerini müşahede etmek mümkün olmamıştır.

Avcı tayyarelerimiz, merkezî cephede, düşmanın «G-50» tipinde avcı tayyarelerinden müteşekkil bir filosunu yakalamıştır. Bu tayyarelerden 5 i düşürülmüş ve bir çokları da ciddî surette hasara uğratılmıştır.

Bizim tayyarelerimizin kâffesi salimen üslerine dönmüşlerdir.

Atina 12 (a.a.) — Yunanistanda bulunan İngiliz hava kuvvetleri umumî karargâhının tebliği:

İngiliz avcı tayyareleri salı günü Arnavudluk cephesinin merkez kısmı üzerinde avcı tayyarelerinden mürekkeb kuvvetli bir düşman filosu ile karşılaşmış ve muhakkak olarak 5 düşman tayyaresi düşürmüşlerdir. Bunlardan başka diğer düşman tayyarelerinin de hasara uğramış olması muhtemeldir. İngiliz bombardıman tayyareleri Tepedelenin şimalindeki yol üzerinde İtalyan kıtaatını ve motörlü bir nakliye kolunu bombardıman etmişlerdir. Tayyarelerimiz üslerine dönmüşlerdir.

HASAN ÖZLÜ UNLARI
KALORİ KAYNAĞIDIR

HASAN ÖZLÜ UNLARI dünyada mevcut çocuk gıdalarının en mükemmelidir. Çocukların neşvü nemasına, diş çıkarmalarına, çabuk yürümelerine tesiri kat'idir.

HASAN özlü unlarını daima taze olarak yedirebilmek için rutubetli ve güneşli yerlerde bırakmamalı. Üzerindeki tarihten itibaren bir sene geçen veya bozulan unları Hasan deposu merkez ve şubeleri taze olarak parasız değiştirir. (Nişasta, Mısır, Patates) bozulmaz. Eskitilen bozuk unlardan mes'uliyet kabul olunmaz.

Yapma Çiçekler

Vazo, şapka, tuvalet çiçeklerinin nasıl yapılacağını patronlarile öğreten Şükrü Canalın bu eseri 150 kuruştur. Bedeli posta ile Beşiktaş, Akaretler Dibek sokak No. 1/2 Şükrü Canal adresine gönderildiğinde derhal gönderilir. Posta ücreti alınmaz.

Ayrıca İstanbulda Ankara caddesinde İnkılâb kütübhanesinde, Ankarada Akbada bulunur.

MAKSİM: Alaturka Salonunda

Bu akşam: Klarnet Şeref Gecesi

Mesleğe intisabının 30 ncu yıldönümü

Bayan SAFİYE kıymetli musikişinas arkadaşlarının iştirakile kutlanacaktır.

Çırağan Revüsü

HAREM AĞASI EVLENİYOR, ayrıca 30 kişilik KÜME SAZI ve sürprizler

Hayrabolu Belediyesinden:

Yardımcı itfaiye ekipleri için İstanbul İtfaiye müdürlüğünce kabul edilen tip ve evsafta teferrüatile ve yirmi beşer metre uzunluğunda iki aded verici, bir aded alıcı hortumla birlikte emme basma el tulumbası satın alınacaktır. Taliblerin tekliflerini 20 mart 941 perşembe gününe kadar Belediyemize göndermeleri ilân olunur. (1550)

İstanbul Bölge San'at Okulu Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Nev'i	Miktarı Kat	Mu. Fi. L. K.	Eksiltmenin T. G. S.	M. TE.	Şekil
Harici elbise	50	28 75	17/3/941 Pazartesi saat 14	107 81	Açık

İstanbul Bölge San'at Okulu parasız yatılı talebesi için 50 kat haricî elbise eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme Cağaloğlunda Yüksek Mektebler Muhasebeciliği binasında toplanan Komisyonda yapılacaktır.

2 — İstekliler 2490 numaralı kanunun istediği evsafı haiz olacaktır.

3 — İstekliler Ticaret Odasının 1941 yılı vesikasını ibraza mecburdur.

4 — İstekliler elbise şartnamesini kumaş ve malzemesini görmek istedikleri takdirde mektebe müracaat etmeleri ilân olunur. (1464)

EMLÂKİŞ

Emlâkiş, imar plânına uygun olarak İstanbulun en yüksek ve kıymetli yerlerinde pek mühim mülkleri satışa çıkarmıştır.

Çok büyük irad almak istiyenlerle sayın halkımızdan en küçük bir yuva sahibi olmak arzu edenler hemen E M L Â K İ Ş müessesesine müracaat etmelidirler.

300,000 liradan başlıyarak, 1500 liraya kadar akar ve mesken

E M L Â K İ Ş

Galatasaray Lisesi karşısında No. 184. Tel: 49010 | İstanbul Eminönü Anadolu han No. 6. Tel: 24694

Mutavassıt kabul edilmez.

Maliye Vekâletinden:

Mübadil tasfiye vesikası No.	Kupon adedi	Beher kuponun kıymeti Lira K.	Hamilleri
3258	3	746 80	Giridli Suphi kızları Hamide ve Meryem Afet
3068	3	780 00	» » »

Hem gayrimübadil, hem de mübadil sıfatile tevsik ettirdikleri istihkaklara mukabil tasfiye bonosu aldıkları anlaşılan Giridli Suphi kızları Hamide ve Meryem Afetin gayrimübadil oldukları tevsik edilmiş bulunmasına binaen gayrikanunî olarak mübadil sıfatile aldıkları ve numaralarile kıymetleri yukarıda gösterilen tasfiye bonolarının iptal ve istidalarına İstanbul Vilâyeti Tefviz Komisyonunca 2/9/940 da karar verilmiş ve bu karar 1771 numaralı kanunun 8 inci maddesi mucibince Sıhhat Vekâletinde müteşekkil tasfiye heyetince de 474 numaralı kararla tasdik edilmiş bulunduğu cihetle bu tasfiye vesikalarının hükümsüz olduğu ilân olunur. «1459» (1933)

1941 İKRAMİYELERİ

T. İş Bankası 1941 Küçük Tasarruf Hesabları İKRAMİYE PLÂNI

1 aded	2000 liralık	=	2000,—	Lira
3 »	1000	»	= 3000,—	»
2 »	750	»	= 1500,—	»
4 »	500	»	= 2000,—	»
8 »	250	»	= 2000,—	»
35 »	100	»	= 3500,—	»
80 »	50	»	= 4000,—	»
300 »	20	»	= 6000,—	»

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır

Yozğad Nafıa Müdürlüğünden:

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

1 — Eksiltmeye konulan iş:
Sorgun kaza merkezinde inşa edilmekte bulunan ilk okul binasının 35044 lira 1 kuruş keşifli üçüncü kısım ikmal inşaatıdır.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi,
B — Mukavele projesi,
C — Nafıa işleri genel şartnamesi,
D — Yapı işleri fennî şartnamesi
E — Hususî şartname,
F — Keşif, metraj, proje.
İstekliler Yozgad Daimî Encümeninde bu evrak ve şartnameleri görebilirler.

3 — Eksiltme 3/4/941 perşembe günü saat 14 te Yozgad Daimî Encümeninde yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2629 lira muvakkat teminat vermeleri ve bundan başka aşağıdaki vesaikı haiz bulunmaları lâzımdır.
A — En az on bin liralık yapı inşaatı yapmış bulunması,
B — İhale tarihinden 4 gün evvel müracaatle Vilâyetten eksiltmeye girebileceklerine dair vesika almaları.

5 — Teklif mektubları 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Daimî Encümene getirilerek Encümen Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfının mühür mumile iyice kapatılmış olması şarttır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (1823)

BAYILANLAR, ÇARPINTI ve SİNİR BUHRANI ÇEKENLER

NEVROL CEMAL

den 20 damla alınca sinirleri yatışır, derhal ferahlarlar. Evinizde bulundurunuz

Zonguldak Mıntakası İktısad Müdürlüğünden:

Sarıcalar ve şeriklerine aid olup kiraya verildiğinden dolayı hak ve menfaatleri devlete intikal eden Ereğli havzai fahmiyesindeki 16 tane kömür ocağında imal rufsat tezkeresi eski sahiblerinin ocaklar kiraya verilmezden evvel vücuda getirdikleri tesisata kıymet takdiri hususî komisyonu tarafından 17/3/941 tarihinde yapılacağından tayin olunan günde ya bizzat ocak mahallinde bulunmaları veya usulü dairesinde tanzim edilmiş vekâletnameyi haiz vekillerini bulundurmaları, aksi takdirde kıymet takdiri muamelesinin huzurlarına hacet kalmadan yapılacağına dair eski sahiblerden Şakir Sarıca, Cemal Sarıca, Suad Abit Sarıca, Jale Abit Sarıca, Ragıb Abit Sarıca, Nimet Dervişin her birerlerine ayrı ayrı yazılan tebliğnameler mevcud adreslerine göre kendilerine tebliğ edilmek üzere İstanbul Valiliğine gönderilmiş ve tebligatın icrasına dair bugüne kadar malûmat alınmamış olduğundan tebliğ yerine kaim almak üzere keyfiyet ilân olunur. (1957)

Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden

Müsabaka ile memur alınacak

Lise ve lise derecesinde San'at okulları mezunlarından 30 yaşını geçmemiş askerliğini yapmış olan ve sıhhî vaziyeti demiryolları hizmetine elverişli bulunanlardan kısım şefi yetiştirilmek üzere müsabaka ile 20 memur alınacaktır.

Müsabaka lisede okunan fizik, riyaziye derslerinden yapılacak ve ayrıca verilecek mevzu üzerine bir yazı yazdırılacaktır.

Kazananlara 74 lira ücret verilecek ve idarenin göstereceği mahalde staj yaptırıldıktan sonra nazarî kursta muvaffak olanlar kısım şefliğine tayin edilecek ve tamiratı mütemadiye işlerinde çalıştırılacaklardır.

Kendilerine ayrıca ikametgâh verilecektir.

Müsabaka 28 mart 941 tarihinde saat 10 da İşletme Merkezinde yapılacaktır.

İsteklilerin aşağıda gösterilen vesikalarile Haydarpaşa, Sirkeci, Ankara, Balıkesir, Malatya, Kayseri, Adana, Afyon, İzmir ve Erzurumda İşletme Müdürlüklerine 25 mart 941 günü akşamına kadar müracaat etmeleri ilân olunur.

Taliblerin beraberinde getireceği vesikalar şunlardır:

Nüfus hüviyet varakası, askerlik vesikası, iyi huy kâğıdı, tahsil vesikası, başka yerde çalışmış ise bonservisleri, evli ise evlenme cüzdanı. «1348» (1875)

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ. HER YERDE PULLU KUTULARI ISRARLA İSTEYİNİZ

Maliye Vekâletinden:

1 — Maliye Vekâleti Millî Emlâk Müdürlüğü için lüzum görülen aşağıda yazılı dört partide 19 kalem fennî malzeme mubayaa edilecektir.

2 — Bu malzemeyi toptan veya müteferrik surette teslim edebilecek vasıfta olanların hususî teklif şartlarını da ihtiva etmek üzere mektubla Maliye Vekâleti Millî Emlâk Müdürlüğüne müracaatleri.

Cinsi	Beherinin muhammen B. Lira	K.	E V S A F I
Takeometre	850		Alman malı
Mira	35		R. Reis Amisler Koradi
Plânimetre	60		Mamulâtından ve taksimat daireleri kapalı olmak
Alât şemsiyesi	30		Madenî iki kısımdan demir çamurluklu
Tirlin	2	50	Rıhtır marka açılır kapanır
Şeffaf minkale	3	60	15 ilâ 20 santim kutrunda taksimatlı
Tiritli desimetre	1	50	Alber Nisler marka
Tahta cetvel	1	20	Milimetre taksimatlı kenarı çelik
Basit pergel takımı	12	50	1 balastiro 2 tirlin 1 buut pergelinden mürekkeb.
Pusula	5	—	Fosforlu
Portatif tersimat masası	25	—	Mevcud nümunesine göre
Prizma	18		Vihman veya Prizyon marka
Çelik şerit	20		20 metrelik yumuşak çelikten saplı
Şakul	—	60	Ucu çelikten olmak üzere pirinçten dökme
Jalon	1	75	İki metre uzunluğunda menşurî şekilde
Jalon sehpası	5		3 ayaklı
Fiş «takım»	5		3,5 milimetre «0» ilâ «9» numara
Mesaha çantası	10		Mevcud nümuneye göre
Çadır	80		4 kişilik 18 parçadan mürekkeb toprak renginde

«1458» (1941)

YAZMA, DOKUMA

Kooperatif şirketinden:

Kooperatifimizin senelik toplantısı 14/3/941 tarihine tesadüf eden cuma günü saat 10 da İstanbul Türbede Esnaf cemiyetleri merkezinde icra edileceği Cumhuriyet gazetesinin 27/2/941 tarihinde ortaklara ilân edilmişse de bu kere mezkûr toplantının Bahçekapı Dördüncü Vakıf Hanı Ticaret ve Sanayi Odası salonunda ve ayni gün saat on dörtte icra edileceği alâkadar ortaklara tashihen ve tavzihan ilân olunur.

ÇOCUK DONLARI

İçi lâstikli, dışı ipekli kumaştan yapılmış çocuk donları ve çocukaltı muşambaları çok dayanıklı ve çok zariftir.

Arca

Markasına dikkat edip her yerde arayınız. Toptan satış yeri: Sirkeci Orhaniye cad. No. 30. Tel: 20992 Telgraf adresi: İstanbul - Ateş

İsviçre Kulübü

Senelik içtimaı

Cumartesi 29 mart 1941 saat 18 de İsviçre Kulübü salonunda,

Ruzname

1 — Geçen seneki içtimaın raporunun okunması,
2 — Reisin raporu.
3 — Veznedarın raporu.
4 — İdare heyetinin intihabı.
5 — Murakıbların intihabı.
6 — Muhtelif arzu ve talebler.

AYDA 3 LİRA TAKSİTLE BAYANLARA MAHSUS 14 AYAR ALTIN SAATLERİN YENİ MODELLERİ GELMİŞTİR. EMSALİ GİBİ 15 SENE TEMİNATLIDIR. TAŞRADAN SİPARİŞ ETMEK İSTEYENLERE KATALOK GÖNDERİLİR. Saat Deposu: İSTANBUL, SİRKECİDE, LİMAN HANI SIRASINDA YELKENCİ HANINDA No 8

HALİS KAHVE bulunmuyor. Fakat üzülmeyin,

VERAL

Mağazasındaki nefis şeyleri misafirlere ikram ediniz.

İstiklâl caddesi 64 - Parmakkapı

Kiralık apartıman

Kadıköyünde Küçük Modada Erkek banyoları üstünde üç oda, bir salon eşyasile beraber kiralıktır. Bu daire bütün konforu haizdir. Taliblerin telefonla 60469 numaraya müracaat etmeleri.

Göz Hekimi NURİ FEHMİ AYBERK

Haydarpaşa Nümune hastanesi göz mütehassısı

İstanbul Belediyesi karşısında Saat 3 ten sonra. Tel: 23212

Tenezzüh arabası aranıyor

Az kullanılmış veya mücedded bir tenezzüh arabası atlarile beraber alınacaktır. Satmak arzu edenler Rızapaşa yokuşu Asrî Mobilya mağazası Ahmed Feyzi Kocamaza müracaat etmelidirler. No. 66.

OPERATÖR RIZA ÜNVER

Doğum ve Kadın hastalıkları mütehassısı

Cağaloğlu, Nuruosmaniye caddesi No. 22, Mavi yapı Telefon: 22683

ÇOCUK HEKİMİ Ahmed Akkoyunlu

Taksim, Talimhane Palas No. 4 Pazardan maada hergün saat 15 ten sonra. Telefon: 40127

Dr. Hafız Cemal LOKMAN HEKİM DAHİLİYE MÜTEHASSISI

Divanyolu 104

Muayene saatleri: 2,5 - 8. Tel: 22398

Dr. Horhoruni

Eminönü Nimet Abla gişesi karşısındakı muayenehanesinde hastalarını kabul eder. Telefon: 24131.

Sahib ve Başmuharriri: YUNUS NADİ

Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN

Cumhuriyet Matbaası

Matbuat Umum Müdürlüğünden

1 — Lâ Turquie Contemporaine adlı kitabın tab'ı işi açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Tabı kısmı asgarî yirmi beş, azamî otuz forma ve klişe kısmı asgarî 50, azamî 60 bin santimetre tahmin edilen bu kitab 5000 nüsha olarak basılacaktır.

3 — Tabı kısmının beher formasının 40 lira ve klişe kısmının beher santimetresinin 2 kuruş itibarile tahminî bedeli «2400» muvakkat teminatı ... liradır.

4 — Eksiltme 20/3/941 tarihine musadif perşembe günü saat 15 te Ankarada Başvekâlet Matbuat Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

5 — Şartnameler Ankarada Başvekâlet Matbuat Umum Müdürlüğü ve Muamelât Müdürlüğünden, İstanbulda Matbuat Bürosundan parasız alınır.

6 — Taliblerin teklif mektublarını şartnamede ve 2490 sayılı kanunda yazılı vesaikle beraber 20/3/941 perşembe günü saat 14 e kadar Ankarada Başvekâlet Matbuat Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu Reisliğine tevdi etmeleri veya taahhüdlü mektubla göndermeleri. «1205»

Askerî Fabrikalar Satınalma Komisyonu ilânları

Oksijen tesisatı alınacak:

Elinde çalışır bir vaziyette oksijen tesisatı olup da satmak isteyenlerin saf ve satış şartlarını bildirir tekliflerini tetkik edilmek üzere en kısa zamanda Askerî Fabrikalar umum müdürlüğüne göndermeleri.

ŞAKİR ZÜMRE TÜRK SANAYİİ HARBİYE VE MADENİYE FABRİKASINDAN:

TORNACI VE ELEKTRİK KAYNAKÇISI

alınacaktır. İsteklilerin vesaikile birlikte müracaatleri.

Mensucat Sanayiile alâkadar müesselerin nazarı dikkatine

İstanbul Mıntakası İktısad Müdürlüğünden:

Kadınlarla 12 yaşından yukarı kız ve erkek çocukların mensucat ... gece ve gündüz postalarında çalıştırılmalarına müsaade edildiğine ... nasyon heyetinin 22 şubat 1941 tarihinde neşredilen 106 numaralı ...

1 — 3780 sayılı millî korunma kanununun 3954 sayılı kanunla ... uncu maddesine müsteniden,

a — 16 yaşından yukarı erkek çocukların maden işlerinde,

b — Kadınlarla 12 yaşından yukarı kız ve erkek çocukların m... nayiinin gece ve gündüz postalarında çalıştırılmalarına müsaade edil...

2 — Birinci maddenin «b» fıkrasındaki işçiler, millî korunma ... 19 uncu maddesine tevfikan fazla mesai yapılmasına müsaade edilm... dan sonra edilecek olan mensucat sanayii iş yerlerinde mecmu mesai... 11 saati geçmemek üzere gündüz postalarında üç saate kadar fazla ... bilirler.

Gece postalarındaki iş müddeti 8 saati tecavüz edemez.

3 — İşbu karar neşri tarihinden itibaren mer'idir.

İstanbul Irak Konsolosluğundan

İşbu konsolosluk mıntakasında bulunan bilûmum Irak tebeasının ... imî ve muvakkat) ikamet edenlerden, İstanbul Irak konsolosluğuna ... ni ve adresleri havi bir mektubla bildirmeleri rica olunur.

Sorgun İcra Memurluğundan

İstanbul Kadıköyünde Moda caddesi Bademaltı sokağında 11 n... Bey apartımanının 15 inci dairesinde Denizyolları memurlarından ... nında Sorgun eski İnhisarlar memuru Celâl Ertemele:

Sorgun İnhisarlar idaresine Yozgad Asliye Hukuk mahkemesi... tarihli katileşmiş ilâmile rüsumu tahlisiye ve icra masrafı haric... «1303» lira «60» kuruş borcunuzun temini zımnında iki defa namınıza... icra emri İstanbul posta tebliğ memurluğunca ikametgâhınızın meçhul... bahisle bilâ tebliğ iade edilmiş ve Hukuk U. M. K. nun 141 inci m... fikan hakkınızda bir ay müddetle ilânen tebligat icrasına karar ver...

Yukarıda miktarı gösterilen borcunuzu masrafile birlikte tarihi il... dan itibaren yedi gün zarfında 941/97 sayılı dosyamıza ödemekliğ... Bu müddet içinde borc ödenmez tetkik merciinden veyahud temyi... muhakeme yolile aid olduğu mahkemeden icranın geri bırakılma... karar getirilmedikçe cebrî icraya devam olunacağı ilânen tebliğ olunur.

D. Limanları İş. Um. Müdürlüğü

Bazı cankurtaran mevkilerile sis düdükleri mürettebatı için y... idareden verilmek üzere nümunesi veçhile 60 ilâ 65 takım elbisenin iş... dikişi pazarlıkla ihale edilecektir. İsteklilerin 14/3/941 tarihine r... günü saat on beşte Galata Rıhtımındaki Umum Müdürlük binasında... Satınalma Komisyonuna müracaat etmeleri.

Nümune ve şartname her gün sözü geçen Komisyonda görülebilir.

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100,000,000 Türk ...

Şube ve Ajans adedi: 265.

ZİRAÎ ve TİCARÎ HER NEVİ BANKA MUAMELELERİ

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor.

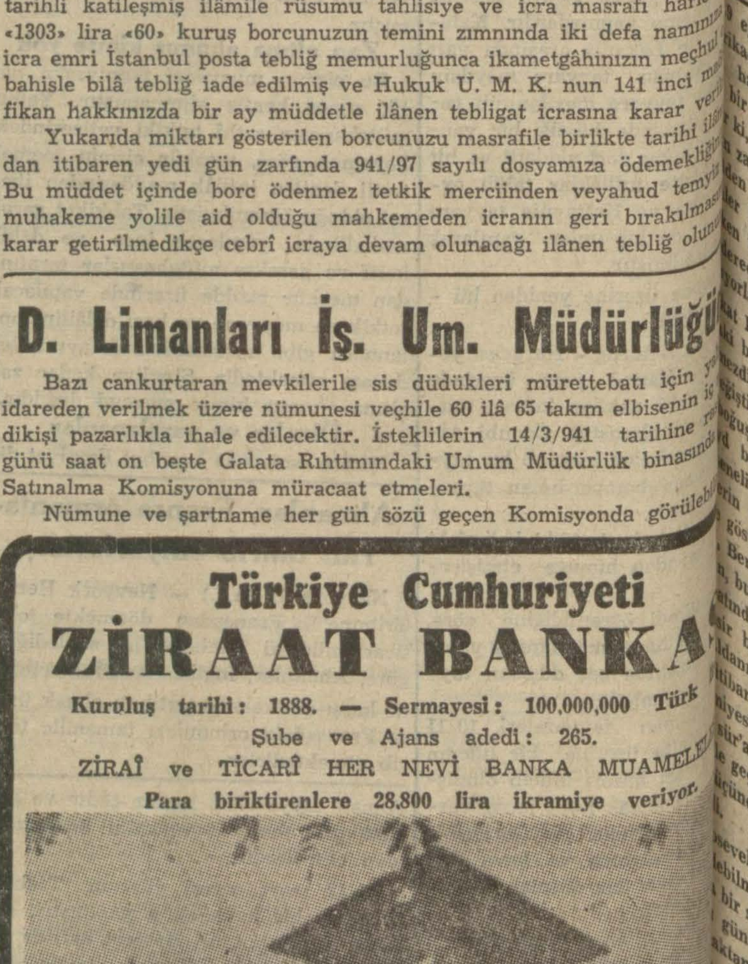

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında ... az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile ... plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 aded	1,000 liralık	4,000 Lira		100 aded	50 liralık	
4 »	500 »	2,000 »		120 »	40 »	
4 »	250 »	1,000 »		160 »	20 »	
40 »	100 »	4,000 »				

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede: 4 defa, 1 eylûl, 1 birincikânun, 1 mart ve 1 haziran tarihlerinde çekilecektir.